БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 54 (1832) | 17 март, жума, 1961 йил | Баҳоси 2 тийин

Тошкент транспорт машинасозлиги заводининг коллективи кўчма компрессорлар ишлаб чиқариш суръатини кун сайин жа дадлаштирмоқда. Суратда: (чапдан) компрессор участкасининг мастери Н. Полин, ишчилардан Ф. Сафин, Қ. Мамажонов ва В. Хромов ўртоқлар ҳозиргина тайёр бўлган компрессорни кўздан кечирмоқдалар.

С. Рихсиев фотоси.

ТЕХНИКА ЭКИШГА ТАХТ БЎЛСИН!

Ўтган йили областимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари она-Ватанига 81 минг тонна «оқ олтин» қарздор бўлиб қолдилар. Илғор хўжаликларнинг орқасига эса деҳқонлари ҳосилни ана шу дарак юбориб ташлаш, улуғ етти йилликнинг учинчи йили олтин кузида баракали хирмон кўтариб, эл-юртга ёруғ юз билан боқиш мақсади билан қиш мавсумида ҳам жомакорларини ечганлари йўқ. Улар мўл ҳосил пойдеворини барпо қилиш йўлида астойдил кураш олиб бормоқдалар.

Экин майдонлари кўкингидагидек шудгор қилиб қўйилди. Ерни туйдириш мақсадида далага кўплаб маҳаллий ўғит ташиб чиқарилди, суғориш шохобчалари тартибга солиниб, зарур топилган ерларда шўри ювилди, ерда етарли нам тўпланишига эришилди. Ҳамма мадани муҳим техника ремонтини барвақт тугаллаб, мавсумга тахт қилиб қўйилди.

Экишга тайёргарликнинг ана шу муҳим вазифаларини бажаришда азамат механизаторлар айниқса ғайрат ва шижоат кўрсатдилар. Кузу-қишда трактор ремонтига уланиб, улар ни-кечага улаб ер кўксини тиғлашди. Деҳқонларнинг оғирини енгил қилган шу азамат механизаторлар андилида техникани шай қилиб қўйиб, экиш бошланишини сабрсизлик билан кутмоқдалар.

Юқори Чирчиқ районининг азамат механизаторлари барча совет кишилари каби КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларига, қадрдонимиз Никита Сергеевич Хрущевнинг шу Пленумда ўртага ташлаган доно маслаҳатларига амал қилиб, бу йил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш учун белгиланган муҳим тадбирларни ғайратлилик билан амалга оширмоқдалар.

Район механизаторлари экишни ҳар тарафлама сифатли ўтказиш бирдан-бир навбатда тўғрилишга техникани қай даражада тахт қилинганлигига боғлиқ эканлигини яхши тушунадилар. Шунинг учун ҳам улар ахиллик билан ишни конвейер усулда ташкил этиб, ҳозирга 123 ҳайдов тракторини, 296 универсал сифатли ремонтдан чиқардилар, 150 дан ортиқ сеялка универсалларга тиркаб қўйилди.

Орджоникидзе районининг илғор механизаторлари биз учун чинакам бадор бошлашди, мўл ҳосил учун ерга ташлайдилар. Энди деҳқон учун вақт қутиб ўтиришга ўрин йўқ, деб айтмоқдалар. Март ҳолзарб ой экинлари, чигитни сифатли экиб, бир тупни бехато ундириб олиш шу ой ичидаги пухта тайёргарликка боғлиқ эканлигини ҳис этган механизаторларнинг устахоналарида жўшқин ҳаёт, қайноқ меҳнат нафаси кезмоқда.

Район колхозлари устахоналарида, РТСда ҳайдов тракторларни ремонт тугалланиш арафасида турибди. Чигит экишга ажратилган 241 та универсалнинг ҳаммаси мавсумга тахт. Сеялкалар тиркаб қўйилган. Андилида экишга аъзолар танланиб, улар далаларда амалий машғулотлар ўтказмоқдалар.

Қани энди областимизнинг бошқа районлари, колхоз ва совхозларида ҳам техника ремонтига ана шундай жиддий эътибор берилаётган бўлса, техникани мавсумга тахт қилиб қўйиш учун қизғин кураш олиб борилаётган бўлса.

Навбаҳор келинчаги деҳқонларимиз дераза[ла]ринг чертаяптир. Кўзни очинг, енг шимариб меҳнат қилиш чоғи етиб келди, агар фурсатни қўлдан бой берсангиз, ўтган йилгидек яна қолишиб кетасиз, деб уларни пахтазор бағрига чорламоқда. Афсуски баъзибир бегам раҳбарларнинг қулоғи бу чақириқни эшитаётгани йўқ. Улар ҳамон хотиржамлик кайфиятига гирифтор бўлиб юрибдилар.

Бекобод районига (район партия комитетининг секретари И. Хуснутдинов, район ижроия комитетининг раиси Х. Абдуллаев ўртоқлар) колхозлари ва совхозлари устахоналарида ва РТСда ҳам механизаторлар қулай иш шароити яратиб берилмаган. Улар запас қисмлар билан етарли таъминланмаганлар. Ремонтчилар ўртасида социалистик мусобақа ташкил этилмаган. Шунинг учун ҳам техника ремонти жадал суръатлар билан ўтказилмоқда. «Тайёр», деб ҳисобланган трактор ва универсаллар ҳам галабга мутлақо жавоб бера олмайди.

Район бўйича чопиқ тракторлари ремонти эндигина 78 процент бажарилибди. 100 та яқин сеялкага ҳали қўл ҳам тегизилгани йўқ. 519 та культиватордан фақат 174 таси мавсумга тахт қилинибди. Сирдарё районида ҳам аҳвол худди шундай. Район партия комитетининг секретари И. Каримов, район ижроия комитетининг раиси А. Абдиходжаев ўртоқлар, сизнинг районингизда ҳалига қадар 100дан ортиқ универсалнинг ремонт қилинмаганлигини қандай баҳолаш керак?

Бу йил пахтачилик бўйича ҳам қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари бўйича ҳам зиммага олинган мажбуриятлар юксак ва шарафли. КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларини пухта амалга ошира бориб, барча майдонларда мўл ҳосил етиштиришимиз, областимиз бўйича 500 минг тонна «оқ олтин» кўтариб, севикли республикамизнинг 3 миллион 200 минг тонналик улкан хирмонига муносиб ҳисса қўшишимиз, шу йўл билан жонажон партиямизнинг навбатдаги XXII съезди шаънига муносиб ҳадя тайёрлашимиз керак.

Шу неча-кундузларнинг қадрига етиб, бутун куч ва имкониятларни мўл ҳосил етиштиришни учун курашга жиддий бағишлаш лозим. Техника ремонтини ўрта тамомлаб, уни мавсумга тўла шай қилиб қўйишимиздагина. Далаларда кунт аз сабот билан меҳнат қилганимиздагина, экиш кампаниясини қисқа муддатда ва юқори агротехника асосида ўтказа олсаккина, ҳар қандай вазифаларга тахт ҳисобланиш имкониятига эга бўламиз.

Район ва совет ташкилотлари, колхоз, совхоз ва РТСларнинг раҳбарлари шуни унутмасликлари керакки, мўл ҳосил етиштиришнинг тақдири кўп жиҳатдан механизаторларга, уларнинг қўлидаги қуролларга, механизаторлар қўлидаги техникага, уларнинг меҳнатига боғлиқдир. Шунинг учун ҳам механизаторларга ҳамкорлик кўрсатиш, уларнинг ғамхўрлик Уларга ҳар тарафлама қулай иш шароити яратиб бериш лозим.

Механизатор ўртоқлар, қўлингиздаги техника мавсумга ўрта ва сифатли тахт бўлсин, чигит экиш кампаниясига ҳам ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўрилсин. Баҳорни ҳозирдаёқ ташкил ишлаб этаётганлар кутиб олайлик!

Қўриқ ўлка қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгаши ўз ишини тамомлади

АКМОЛИНСК, 14 март. (ТАСС). Илгари хабар қилинганидек Қўриқ ўлка қишлоқ хўжалиги илғорларининг кенгашида КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрущев катта нутқ сўзлади. Унинг нутқи зўр зўлбоси билан тинглади ва гулдурос, давомли карсаклар билан кўп марта бўлиниб турди.

Ўртоқ Н. С. Хрущевнинг нутқи Совет Иттифоқидаги ҳамма радиостанциялар орқали трансляция қилинди.

Кенгаш Қўриқ ўлканинг барча совхоз ишчиларига, колхозчиларига, қишлоқ хўжалик мутахассисларига қарата Мурожаат қабул қилди.

Партия қўриқ ерларга ҳужум бошлаш, унинг битмас-туганмас бойликларидан фойдаланишнинг улуғвор программасини эълон қилганидан кейин атиги етти йил вақт ўтди, дейилади бу мурожаатда. Ҳаёт ленинчи партиямизнинг донолигини ва янгиларнинг яна бир марта тасдиқлади. миллион-миллион гектар қўриқ ерларни ўзлаштириш Совет халқининг сари гордонча ҳаракати йўлини тўсишга урининган кишиларни яна бир марта шармандаи-шармисор қилди.

Ҳар қайсимиз қўриқ ерларни ўзлаштирувчи доворжалар олдига партия ва ҳукумат томонидан қўйилган янги вазифаларни ҳал этиш учун курашда ғайратимизга ғайрат қўшиб ишлашга қатъий бел боғлаганимиз.

Ҳар гектардан мумкин қадар кўпроқ қишлоқ хўжалик маҳсулотлари олишимиз лозим бўлган пайт келди, деб даъват этадилар ўлканинг ҳамма меҳнаткашларини кенгаш қатнашчилари. Бунинг учун ердан фойдаланишда тартиб ўрнатиш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш, илғор агротехникани жорий қилиш, алмашлаб экишни тўғри олиб бориш, урғичиликни йўлга солиш, экиш ва ўрим-йиғимни муддатларидан қисқартирган ҳолда далаларни ҳаммасини аъло сифат билан бажариш, чорва моллар сонини ва маҳсулдорлигини оширишга зарур.

Кенгаш қатнашчилари партия ва ҳукуматни ишонтириб, КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг тарихий қарорларини бажариш учун, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кескин суратда кўпайтириш учун бутун кучларини сарф қилишга, КПСС XXII съездини янги катта меҳнат ғалабалари билан кутишга ваъда бердилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига кенгаш табрик хати қабул қилинади.

Кенгаш ўлка қишлоқ хўжалиги илғорларининг кенгаши шу билан ўз ишини тамомлади.

* * *

Кечқурун кенгаш қатнашчилари учун Қўриқ ўлка бадиий ҳаваскорларининг концерти қўйиб берилди.

Қўриқ ўлкадаги қурилишга бағишланган кенгаш

АКМОЛИНСК, 15 март. (ТАСС). Қозоғистоннинг қўриқ ерларига қилинаётган ҳужумнинг иккинчи босқичи бошланди. Мамлакатда товар донни энг кўп етиштириб берувчи бу район гўшт, сут, жун ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш ҳам энг муҳим район бўлиб қолиши лозим. Бу ўлкада 130 та янги совхоз ташкил қилинмоқда, бор хўжаликлар кенгайтирилмоқда. Бу сабабли, ишлаб чиқариш, уй-жой ва бошқа маиший бинолар қурилишининг етказиб бериш ҳам энг биринчи даражали аҳамиятга эга бўлиб қолмоқда. Шуни айтиб ўтиш кифоя қиладики, яқин беш йил ичида бажариладиган қурилишмонтаж ишларига бунда олдинги етти йилда сарфланганига қараганда, қарийб уч баравар кўп маблағ ажратилади.

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ва СССР Министрлар Совети Раиси ўртоқ Н. С. Хрущев бугун Акмолинскда ўтказган кенгашда Қўриқ ўлкадаги қурилишнинг янада кенгайтирилишига доир масалалар кўриб чиқилди. Кенгашда ўлкадаги қурилиш ташкилотларининг вакиллари, бир канча совхозларнинг директорлари, республика, ўлка ва область ташкилотларининг раҳбарлари, шунингдек марказий министрликлар, муассасалар ва илмий институтларнинг раҳбар ходимлари қатнашдилар.

Совхоз посёлкалари қандай бўлиши керак, маҳаллий шароит учун уй-жойларнинг энг мақбул бўлади, бу уйларни қандай материаллардан қуриш кулайроқ бўлади? Маданий-маиший муассасалар қурилиши қандай қилиб тезлаштирилиши керак, чорвачилик фермаси биноларига катта қурилиш тарзда ва уларни қандай қилиб тезроқ бажариш мумкин? Никита Сергеевич Хрущев кенгашда ҳозир бўлганлардан мана шу ва бошқа масалалар ҳақида ўз фикрларини айтишни илтимос қилди, улар билан маслаҳатлашди.

Қўриқ ўлкада дейишди кенгаш қатнашчилари, ўзининг катта қурилиш индустриясини вужудга келтириши лозим. Бу ўлкада ҳозир уй қуриш бўйлаб 43 та завод бино қилинмоқда, дейди СССР Қурилиш ва архитектура академияси президенти В. А. Кучеренко. Мана шундай битта завод беш-етти совхоздаги қурилишларга хизмат кўрсатиши ҳамда йилига 300 та квартира қуриш учун конструкциялар ва деталлар ясаб бериши мумкин. Изоляция материаллари ишлаб чиқариш ҳам муҳимдир. Шунингдек маҳаллий қурилиш материаллари қазиб чиқариш ва улардан фойдаланиш ҳам йўлга солиш керак, чунки Қўриқ ўлка бундай материалларга жуда бой.

Стандарт деталлардан икки қаватли типовой уйлар қуриш ва бу уйларда квартираларни вертикал тарзда жойлаштириш маҳаллий шароитда энг қулай ҳисобланади. Бундай уйлар арзонга тушади ва уларни ўрнатиш учун механизмлар камроқ керак бўлади. Шундай уйлар учун асосан камиш панеллардан ва бошқа материаллардан фойдаланиш тўлдирилгандан темир-бетон каркаслар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш керак. Ўлкада 600 минг гектарга яқин қамишзорлар бор. Совхозлар қурилиш учун жуда яхши материал бўлган қамишдан кенг фойдаланишлари мумкин.

Совхоз посёлкаларида аҳоли тўхтовсиз кўпаймоқда. Маданий-маиший муассасаларнинг тағин ҳам тезроқ қуриш зарурлиги кенгашда алоҳида уктириб ўтилди. СССР Қурилиш ва архитектура академияси экспериментал лойиҳалаш институтининг директори Б. Р. Рубаненко айтдики болалар боғчаси, ясли, мактаб-интернат сингари бинолар ҳам уй-жойлар билан бир пайтда қурилиши керак. Бу ҳолда ва яслилардан битта бинода бир вақтда жойлаштирилган, болалар боғчасида ўз вақтида ёпиқ айвонлардан фойдаланиб, бoғчалар ва яслиларни икки баравар кенгайтириш мумкин. Ёнида интернати бўлган 320 ўринлик мактабнинг лойиҳаси тақлиф қилинди. Совхоз посёлкасида қурилиш керак бўлган клуб, бу бинонинг ичида ошхона, магазин кичикроқ меҳмонхона ва маиший муассасалар ҳам бўлиши керак. Бу совхозда ўзининг клуби бўлиши зарур.

Кенгашда айтилдики, Қўриқ ўлкада чорвачилик фермаларини қуриш ҳам алоҳида аҳамиятга молик. Бу биноларни тез ва арзон қилиб қуриш, маҳаллий материаллардан ясалган йиғма элементлардан шу биноларни йиғиб олиш керак. Бу бинолар нормативларнинг мақбул лойиҳалари тайёрлаб бериш учун мўлжалланган.

Лойиҳачилар совхоз посёлкаларини тўғри, рационал равишда планлаштириш тўғрисида кўпроқ бош қотиришлари кераклиги кенгашда кўрсатиб ўтилди.

Қўриқ ўлкадаги қурилиш масалаларини муҳокама қилишда Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Д. А. Кунаев, Қўриқ ўлка партия комитетининг секретари Т. И. Соколов, СССР Госпланин раисининг ўринбосари П. П. Лобанов, СССР Госплани капитал қурилиш бўлимининг бошлиғи, СССР министри В. Э. Димшиц, СССР Госстройининг раиси И. А. Гришманов, «Союзсельхозтехника» Бутуниттифоқ бирлашмасининг раиси Н. С. Кучумов, СССР Министрлар Совети профессионал техника таълими давлат комитетининг раиси Г. И. Зеленко, СССР Министрлар Совети Тайёрлов давлат комитетининг раисининг ўринбосари Л. Р. Корниец ва бошқалар қатнашдилар.

* * *

Бугун агрономлар совхоз, колхоз ва районларнинг раҳбарлари билан бригадалар Қўриқ ўлкадаги деҳқончиликнинг асосий йўлларини ҳамда тупроқнинг унумдорлигини ошириш йўлларини муҳокама қилдилар. Бу кенгашда СССР қишлоқ хўжалик министри М. А. Ольшанский ва бошқалар қатнашдилар.

Академик Т. Д. Лисенко ўз нутқини заврақ ўт билан кураши ва ўлкада ўзининг урғучилик базасини вужудга келтириш масалаларига бағишлади. Олтой қишлоқ хўжалик илмий тадқиқот институтининг директори Г. А. Налимайко бўлиқ ерлардаги ва чопиқ киритишдан экишдан олдин оборот алмашлаб экишларнинг ўзига ўтиш шудгор ва чопик қилинадиган экинлардан ўтишни ва алмашлаб экишда мақсаждўхшира кўпроқ ўрин беришни талаб қилди. Қўриқ ўлка қишлоқ хўжалик илмий тадқиқот институтининг директори А. И. Бараев кенгаш қатнашчиларининг тупроқни отвалсиз бир тарзда ишлаш усуллари билан таништирди. Олтой қишлоқ хўжалик институтининг ходими агроном Н. И. Чекаиова Қозоғистон учун янги экин бўлган маккажўхорини ва олинадиган экинларнинг ўз парваришчилиги ишлаб агротехникаси ҳақида гапирди.

ҲАММА НАРСА МАВСУМГА ТАХТ

КПСС XXII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

Ўртоқ Қ. Ҳайдаров бошлиқ бригада Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг илғор бригадаларидан ҳисобланади. Ўтган йили давлатга пахта топширишни йиллик планини оширилиб бажарган бригадалар қаторида бу бригада ҳам дуруст натижаларни қўлга киритди.

Бу йилги аҳд бошқача. КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларидан руҳланган бригада аъзолари 130 гектар ерининг ҳар гектаридан пландаги 27 ўрнига 30 центнердан ҳосил етиштирмоқчилар. Шу мақсад билан улар кўклам экиш кампаниясига ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. 6 минг кубометр ҳажмда суғориш шохобчалари тартибга солинди. Экин майдонларини қарийб ҳаммаси планировка қилиб чиқилди. Ўтган йили куздa шудгорлаган олдидан ерга 80 тонна фосфор солинган эди. Эндиликда 900 тоннадан ортиқ маҳаллий ўғит махсус тўнгхоналарда чиритилмоқда.

— Бу йил колхозимизнинг барча бригадаларида ҳам экиш кампаниясига пухта тайёргарлик кўрилмоқда, — дейди бригада бошлиғи ўртоқ Ҳ. Ҳайдаров, — чунки ўтган йили колхозимиз планни бажара олмай давлатдан қарздор бўлиб қолди. Бу йил ўзимизни оқлаймиз. Она Ватанга мўл пахта ҳосили етказиб бериб, ёруғ юз билан рапорт берамиз.

М. КАРИМОВ.

ҲАФТАДА БИР ҚАВАТ

Чирчиқ шаҳрининг марказий майдонида — Навоий номли кинотеатр рўпарасида янги кўп қаватли тўрт-уй биноси сoат сайин улғайиб, кўкка бўй чўзмоқда. Қурилиш жадал суръатда олиб борилмоқда. Бу ерга тайёр ҳолда келтирилаётган темир-бетон плиталар, гипсли деворлар, балкон ва бошқа қисмларидан фойдаланиш туфайли меҳнат унумдорлиги ошиб, вақт тежалмоқда. Партиянинг XXII съезди шарафига меҳнат қилаётган бинокорларимиз бу янги бино қурилишини муддатидан икки ой илгари фойдаланиш учун топширишга аҳд қилганлар.

— Ҳамшаҳарларимиз яна бир группасини 1 Май байрами куни ҳовли тўйи қилиш шарафига муяссар қилмоқчимиз, — дейди ишончи билан прораб Азиз Керимов.

Ўртоқ Григорий Левчук бошчилигидаги комплекс бригада аъзолари ажойиб ютуқларни қўлга киритаётирлар.

Улар смена нормасини 110-112 процент қилиб бажаришяптти. Тезкор қурувчилар 20 кун ичида бинонинг уч қаватини қуриб битказдилар. Унинг тўртинчи қавати келгуси ҳафтага битади.

Л. ЗОЛИНА.

225-УНР план бўлимининг бошлиғи.

Гўштни кўпайтириб, нархини камайтирамиз

Мен КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларидан илҳомланиб, чўчқачилик фермасига ишга кирдим. Фермага борган кезларимда атиги 36 та чўчқа бор эди. Ҳозир эса уларнинг сони 80 тага етди. Бунга 2 ой давомида эришдик. Ҳозир 23 она чўчқанинг ҳар биридан 9-10 тадан бола олмоқдамиз.

Колхоз правлениеси чўчқа гўштини кўпайтиришга катта эътибор бермоқда. Чўчқаларга бериладиган озуқани кўпайтириш мақсадида биз 10 гектар ер ажратиб берадиган. Бу майдонларда чўчқалар учун зарур бўлган маккажўхори, лавлаги, беда, картошка каби озуқалар етиштирамиз.

Биз бир йилда бузоқни бўрдоқига боқиб, 200 килограмм гўшт оламиз. Бу, бир сигирнинг бир йил давомида берган гўшт маҳсулотига тенгдир. Бир она чўчқадан йилда эса шу давр ичида 2-2,5 тонна гўшт олиш ва, ниҳоят, бир чўчқадан 200 сўм даромад қилиш мумкинлигини яхши билиб олдик.

Колхозимиз бу йил давлатга 103 тонна гўшт сотиши керак. Бунинг 30 процентини чўчқа гўштини ҳисобига бўлади. Келгуси йил эса давлатга сотиладиган гўштнинг ҳаммасини чўчқалар ҳисобига етиштиришни мўлжаллаётирмиз.

Фермамизнинг коллективи бу йил бир килограмм чўчқа гўштининг таннархини 90 тийин — 1 сўмга туширишу учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

О. МАМАЖОНОВА.

Чиноз районидаги Киров номли колхоз чўчқабоқари.

Пайвандлаш ишларига бағишланган Ўрта Осиё илмий техника конференцияси

«Пайвандлаш ишларининг келажаги порлоқ!» Никита Сергеевич Хрущевнинг ана шу сўзлари пайвандлаш ишларига бағишланган ва 15 мартда Тошкентда очилган Ўрта Осиё илмий техника конференциясининг бутун ишининг асосий мазмунидир. Бу кенгаш Украина ССР Фанлар академиясининг Е. О. Патон номидаги электр пайвандлаш институти, Ўзбекистон, Киргизистон ва Тожикистон илмий техника давлат комитетлари, Ўзбекистон Фанлар академияси, Халқ хўжалиги кенгаши ва Ўзбекистон ССР Илмий техника жамиятлари кенгашининг ташаббуси билан чақирилган.

Конференция ўтказилаётган Темир йўлчилар маданият саройининг мажлисдан зали танқидли олимларнинг ва илғор мутахассислари, корхоналар, муассасалар ва бошқармаларнинг раҳбарлари, ишлаб чиқариш илғорлари ҳамда новаторлари ўтиришибдилар.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Ф. Е. Титов қисқа кириш нутқи сўзлаб, конференцияни очади.

Украина ССР Фанлар академиясининг академиги Б. Е. Патоннинг «Совет Иттифоқида пайвандлаш техникасининг ҳозирги ва уни ривожлантириш истиқболлари тўғрисида» доклади зўр эътибор билан тингланди.

Ўрта Осиё республикалари давлат илмий техника комитетларининг вакиллари, Е. О. Патон номидаги электр пайвандлаш институтининг ходимлари ҳам доклад қилдилар. (ЎзТАГ).

Гигант печнинг биринчи блоки ўрнатилди

Оҳангарон цемент заводининг қурувчилари КПСС XXII съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақада катта муваффақиятга эришдилар. 15 мартда айланма печнинг биринчи блоки ўрнатилди.

Кучли кран монтаж майдончасида турган 102 тонна оғирликдаги 12 метрлик блокни кўтариб, уни тиргаклар устига ўрнатди. Бу ишни 93-трест монтажчиларининг Даниил Ярошенко раҳбарлигидаги бригадаси олдиндаги 6—8 соат ўрнига бир ярим соат ичида бажарди. Носенко номидаги Николаев кемасозлик заводидан ва Патон номидаги Киев электр пайвандлаш институтидан Ўзбекистон қурувчиларига ёрдамга келган бригадалар уникал ишларни бажаришда. Чунончи, иситиш фильтлари ва 120 миллиметр қалинликдаги блокларни бажарди жадал методлар билан пайвандламоқдалар.

Бу билан умумий узунлиги 175 метрдан бўлган гигант печни жадал пухта ўрнатиш ишлари бошлаб юборилди. Биринчи печни 3—4 ой ичида, яъни Белгород заводидагига нисбатан икки баравар тезроқ монтаж қилиб бўлиш мажбурияти олиндилар. (ЎзТАГ).

Республика касаба союзлари Советининг пленуми

Етти йилликнинг учинчи йилида республика олдида Ватанга 3 миллион 200 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш, гўшт, сут, сабзавот ва мева етиштиришни кескин суратда кўпайтиришдек ибора вазифа турибди. Касаба союзлари республика Советининг кўлламги пленумининг ишчиларни жиддий сафарига чақирилган яна батдаги пленуми ана шу вазифаларни ҳал этишда касаба союз ташкилотларининг ўрнини белгилашга бағишланган эди. Пленумда Ўзбекистон касаба союзлари Советининг раиси С. Н. Нуритдинов доклад қилди.

Касаба союз ташкилотлари экономикани қандай ўрганмоқдалар, улар ишлаб чиқариш бошқаришга оммани қандай жалб этмоқдалар, мусобақа конкрет ишлаб чиқариш вазифаларига жавоб бериши учун қандай тадбирлар кўрмоқдалар? Касаба союзлари ва меҳнаткашлар ўз фаолияти ана шу нуқтаи назардан баҳо берилди.

Пленумда совхозлар ва РТСларнинг касаба союз ташкилотлари ўзларининг ишлари ва ишларида ҳамда унумли ишлаш ахтаришда, ишлаб чиқаришни оширишга кенг пропаганда қилаётганликлари, доимий ишлаб чиқариш кенгашларини, ишлаб чиқаришни фаоллаштириш ишлари учун ҳужжатчилик бўлмаганликлари қайд қилинди.

Давлат меҳнатини муҳофаза қилиш ва техника хавфсизлиги тўғрисида ҳам масалалар ишларни ташкил қилиш мақсадларида 1960 йилнинг ўзида 90 миллион сўмдан кўпроқ маблағ сарфланди. Етти йилликнинг учинчи йилида ана шу мақсадларга тағин ҳам кўпроқ маблағ сарфланади. Шонли механизаторлар касабанинг ва уларнинг иш шароитини яхшилаш, янгилаш, ихтиролар ва ҳамда техник-ҳайдовчиси касбини ўзгартириб, пахта териш агрегатларининг механик-ҳайдовчилари касбини ўзлари уларнинг малакаларини ошириш ҳақидаги ғамхўрликлар янги коллектив шартномаларда ўз ифодасини топди. Колхозларда, совхозларда, РТС ларда яхши жиҳозланган янги устахоналар барпо этилмоқда. Иш ҳақининг тартибга солиш ва иш нормаларини белгилаш масалаларига ҳам жиддий эътибор берилмоқда.

Доклад ва музокараларда сўзга чиққан кишилар мана шу ва касаба союзлари республика Советининг ҳаммаси тўғрисида гапириб, қишлоқ хўжалик корхоналари раҳбарлари иш ва турмуш шароитларини яхшилаш мақсадларига давлат томонидан ажратилаётган маблағлардан ҳамиша фойдаланаётганликларини, касаба союз ташкилотлари эса бунга йўл қўйиб берилаётганликларини таъкидлаб кўрсатдилар.

Касаба союз ташкилотлари Тошкент ва Бухоро областлари Советларининг раислари И. Раҳматов ва Ф. Бурҳонов, «Амударё» совхози ишчилар комитетининг раиси М. Кабланов, 4-«Вревский» вассчилик совхози касаба союз советининг раиси Ҳ. Ориповалар ўз сўзларида совхоз, РТС ва МЭС ходимларига маиший жиҳатдан хизмат кўрсатишда йўл қўйилаётган камчиликлар ҳақида тўхталдилар.

Пленумда республика касаба союзларининг ташкилотчилик ишини яхшилаш, иқтисодий иш масаласи ҳам жиддий муҳокама қилинди. Шу нарса таъкидлаб ўтилдики, республика касаба союз ташкилотлари қишлоқ хўжалик ходимларининг ҳаётидаги, турмушининг ўзгаришларини ўрганишга етарли шуғулланмайдилар ва бу борадаги камчиликларни бартараф қилмоқдалар. Бироқ касаба союзларининг ҳар қанча Советларига ва комитетларига ташкилотлари эътибор бериш керак. Мана шу ва қоғозбозлик ва бюрократизм ишлари ҳам ташкилотлар бўлиб, уларни сустлаштириб эмас.

Республика касаба союзлари маданий-оқартув муассасаларининг катта тармоғига эга. Совхозлар РТС ва МЭСларнинг ўзида гина 275 клуб, 215 кутубхона, 400 кино установка, 700 дан ошиқ қизил бурчаклар бор. Бироқ бу ҳолларда ва шу муассасаларнинг ишлари ҳамда уларнинг шаҳарларида маданий вазифаларни ажралган ҳолда паст савияда олиб борилмоқда.

Кўпгина нутқларда шу нарса уқтириб ўтилдики, КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларини амалга ошириш учун курашда касаба союзлари ўзларининг бутун ишларини жонлантириши лозим. Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгашининг раиси Н. В. Мартынов ва «Ташсельмаш» заводи касаба союз комитетининг раиси Р. Гуляйдулинлар сўзлардилар ана шу ҳақида гапирдилар.

Доклад ва музокаралар юзасидан қабул қилинган қарорда КПСС Марказий Комитети январь Пленуми ва ВЦСПС VI пленуми томонидан қилишда ҳар бир касаба союз ташкилоти ўзининг конкрет фаолият, уни ишлаб чиқариш ва тарбиявий ишларни ўз ичига олиши зарурлиги кўрсатилди. Асосий вазифа — 1961 йил учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажариш, КПСС XXII съездини муносиб кутиб олиш учун бўлган курашда Ўзбекистон меҳнаткашлари активлигини ошириш ҳамда ташкилотчилигини ёзиб бориб ташкилотчилигидан иборатдир.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети партия органлари бўлимининг мудири И. П. Бурмистров нутқ сўзлади.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Ф. Е. Титов, ВЦСПС президиумининг аъзоси Е. Т. Чевершинлар ҳам қатнашди.

Пленум қарор қабул қилди. Бу қарорда Ўзбекистон касаба союзлари пленуми ва ВЦСПС VI пленумининг қарорларини қилиш мақулланади ҳамда бу қарорларни бажаришнинг конкрет тадбирлари белгиланади. (ЎзТАГ).

ХВСлар учун

«Узбекхиммаш» заводида «ХВС-1,2» пахта териш машиналарининг ғилдиракларини ишлаб чиқарувчи янги поток линияси ишга туширилди. Бу линия замонавий техника билан қуролланган: пайвандлаш операциясини автоматлар бажармоқда. Шунингдек, ҳозир бу ерда ғилдиракни ўзи бўяйдиган ва қуритадиган махсус агрегатни ҳам ишга тушириш учун ҳозирлик кўрилаётир.

Съездолди вахтасида туриб меҳнат қилаётган корхона коллективи пахта териш машиналари учун ғилдираклар тайёрлаш йиллик планини 7 ноябргача бажариш мажбуриятини олди. Яқинда «Ташсельмаш» заводига дастлабки маҳсулот —500 та ғилдирак юборилди.

О. ЛЕВАК,

Завод касаба союз комитети раисининг ўринбосари, «Тошкент ҳақиқати» нинг штатсиз мухбири.

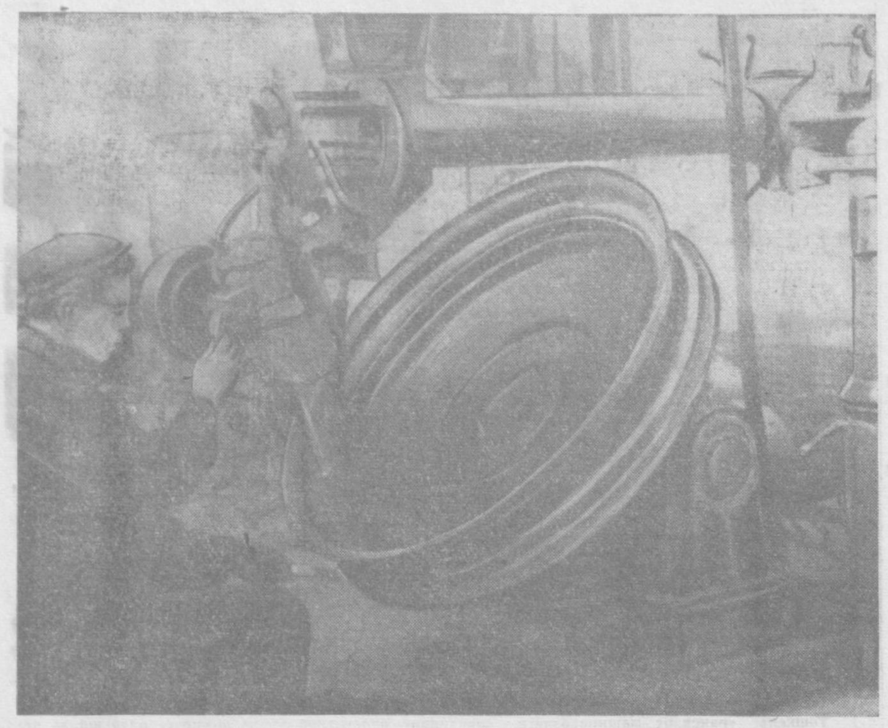

Суратда: ғилдиракни пайвандлаш вақти.

ЕТТИ ЙИЛЛИКНИНГ УЧИНЧИ ЙИЛИДА ЯРАТИЛГАН

Ўзбекистон машинасозларининг маркаси билан

Ўзбекистон индустрияси етти йилликнинг учинчи йилида машиналар, механизмлар, станоклар ва асбоб-ускуналарнинг 90 та янги хилини ишлаб чиқаради, Бу — ўтган уч йил мобайнида саноат томонидан ўзлаштирилган машина, механизм, станок ва асбоб-ускуналардан анча кўпдир. Ўзбекистон телеграф агентлигининг иқтисодий темалар юзасидан обзорчиси В. Депта шу муносабат билан қуйидагиларни ёзади:

— Жонажон Коммунистик партиянинг XXII съезди шарафига республикада бошланган мусобақа индустриянинг Ўзбекистон учун янги бўлган станоксозлик тармоғини вужудга келтириш билан нишонланди. «Ташсельмаш» заводи конструкторларининг чертежлари асосида тўққиз деталнни бирданига фрезерлайдиган саккиз позицияли фрезер ярим автоматлар ва ўн икки шпинделли станоклар ишлаб чиқарила бошлади.

Қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводлари КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларини амалга ошириш йўлида иш олиб бормоқдалар. 1961 йилда чигитни уяларга белгиланган миқдорда экадиган сеялкалар ишлаб чиқариш икки баравар, пахта териш агрегатлари ишлаб чиқариш бир ярим баравардан зиёд, пахтани қоп-қанорсиз ташийдиган самосвал прицеплар ишлаб чиқариш беш баравар кўпайтирилади.

Шу билан бирга қишлоқ хўжалигидаги ишларни комплекс механизациялаштириш учун янги машиналарнинг бутун-бутун группалари тайёрланмоқда. Жумладан, «Чирчиксельмаш» заводида кўрак терадиган юксак унумли комбайнларни кўплаб ишлаб чиқариш йўлга қўйилмоқда. Бу комбайн пишиб етилмаган кўраклар теришни буткул механизациялаштириш имконини беради.

Андижондаги «Строммашина» заводининг тракторлар билан ишлайдиган универсал юк ортиш машиналаридан пахта, силос ортиш ва тушириш, гўнг йиғиш, пичанларни ғарамлаш, чорвачилик фермалари қуриш ишларида кенг фойдаланилади. Андижонда Ўрта Осиёдаги янги ирригация-мелиорация қурилишлари учун ерларни текислайдиган, ариқ қазийдиган кучли машиналар ва скреперлар ишлаб чиқариш ҳам ўзлаштирилмоқда.

Тошкент экскаватор заводининг коллективи қурувчиларга яхши совға тайёрламоқда. Бу ерда чўмичининг ҳажми 0,4 кубометр бўлган янги, янада кучли экскаватор кўплаб ишлаб чиқаришга тайёрлаб қўйилди. Экскаватор алиштириб туриш учун ишчи органлари запаси билан таъминланган.

Металлургия, радиоэлектротехника, тўқимачилик, озиқ-овқат корхоналари ва индустриянинг бошқа тармоқлари учун ҳам Ўзбекистон машинасозларининг маркаси қўйилган янги техника тайёрланмоқда. (ЎзТАГ).

Халқ университетлари

Халқ маданият университетлари меҳнаткашларни коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялашнинг янги формаси ҳисобланади. Шунинг учун ҳам уларни маданият ва тарбия ўчоғи, ёхуд коммунизм куртаклари деб аташади.

Кейинги икки йил ичида мамлакатимизда ташкил этилган бундай маданий муассасалар сони 4 мингдан ошиб кетди. Уларнинг тингловчилари эса 1 миллиондан ортиқ кишини ташкил этади.

Республикамизда ҳам халқ университетларини ташкил этишга жиддий эътибор берилмоқда. Эндиликда ўзининг маданият муассасасига эга бўлмаган йирик саноат корхоналари ҳамда ташкилотларни учратиш қийин. Фақат Тошкент шаҳрида 30 га яқин халқ университети ишлаб турибди.

Дастлаб ўз фаолиятини адабиёт, театр, музика, кино ва тасвирий санъат соҳалари бўйича тематик лекциялар ўтказиш билан боғлаб олиб боришга мослаштирилган халқ университетлари иш бошлади. Кейинчалик эса техника, қишлоқ хўжалиги, соғлиқни сақлаш, ҳуқуқ билимлари университетлари бирин-кетин ташкил этила бошланди. Шаҳар хотин-қизлар университети машғулотлари жуда қизиқарли ва мазмунли ўтказилмоқда. «Ташсельмаш» заводи соғлиқни сақлаш университети ҳам ўз фаолиятини жонлантириб юборди. Ҳозир Тошкентда шаҳар ва район ҳуқуқ билимлари маданият ўчоғи ҳам ишлаб турибди.

Бу халқ университетлари, турли типда бўлишидан қатъий назар, меҳнаткашларни ғоявий ҳамда эстетик жиҳатдан тарбиялашда катта роль ўйнамоқда. Тингловчиларнинг жамоат активлигини оширишда, билим доирасини кенгайтиришда ҳам бу маданият ўчоқларининг аҳамияти ортиб бораётир.

Кўпгина илмий ва маданий муассасаларнинг ижодий коллективлари ташаббус кўрсатиб, халқ маданият университетлари коллективларини ўз оталикларига олдилар. Бу ўринда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, Тошкент Давлат консерваторияси, Тошкент Давлат медицина институти, санъатшунослик илмий-текшириш институти коллективларининг фаолияти мақташга лойиқдир. Профессорлардан В. П. Шчеглов, Ҳ. Усмонов, И. Г. Гаспарян, А. Ф. Козловский, С. А. Мақсумов, З. И. Умидова ва бошқа атоқли фан арбоблари мазмунли лекция ва суҳбатлари билан тингловчилар ҳурматини қозонишга муваффақ бўлаётирлар.

Халқ университетларининг истиқболи янада порлоқдир. Чунки уларнинг фаолиятини жонлантириш учун барча қулай шарт-шароитлар мавжуд. Бироқ, очиғини айтиш керакки, ҳали айрим маданият университетлари фаолиятида жиддий камчиликлар бор. Улар ҳозирги замон талаблари даражасида иш олиб бормаётирлар. Йўл қўйилаётган бу камчиликлар кўп жиҳатдан у ёки бу университет раҳбарларининг ношудлиги, масъулиятли вазифага совуққонлик билан қараши туфайли содир бўлмоқда.

Кўпгина университетлар ўз фаолиятини тингловчиларни ҳозирги замон фани ва техникаси янгиликлари, корхона, колхоз ва совхозларнинг илғор иш тажрибалари билан мунтазам равишда таништириб туриш билан қўшиб олиб боришга тўла эришмаётирлар.

Шунингдек, айрим университет раҳбарлари иш планларини кўпинча тингловчиларнинг билим даражалари, истак ва қизиқишларига қараб тузмайдилар. Бу эса машғулотларнинг жонли ва юқори савияда ўтишини таъминламайди, албатта. Оқибат натижада тингловчилар дастлабки машғулотлардаёқ зерикиб қолмоқдалар. Ҳатто айрим муассаса машғулотига қатнаётган тингловчилар сони тобора камайиб бормоқда. Ана шундай воқеалар тез-тез такрорланавергач, баъзи университетлар ўз фаолиятларини тўхтатиб қўйишга мажбур бўлдилар.

Партия ва ҳукуматимиз коммунизм куртакларини ўзига уюштирган коллективлар тўғрисида доим ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Уларнинг иш фаолиятини яхшилаш юзасидан қатор тадбирлар амалга оширилди. КПСС Марказий Комитетининг «Маданият университетлари иши ҳақида» деб чиқарган қарорида муҳим принципиал масалалар илгари сурилди. Бу қарорда халқ университетларининг энг муҳим вазифаси меҳнаткашларнинг коммунистик онглилигини ошириш, уларни эстетик жиҳатдан тарбиялаш, замонавий фан, техника ҳамда илғор тажрибаларни кенг оммалаштиришдан иборат эканлиги алоҳида уқтириб ўтилди.

Шунинг учун ҳам бу муассасаларнинг ўқув қуроллари ва программаларини ана шу талаблар асосида қайта кўриб чиқиш, тингловчиларни қизиқтираётган темалар юзасидан машғулотлар ўтказиш лозимдир. Ишлаб чиқариш илғорлари, фан ва техника арбоблари, санъаткорлар билан учрашувлар ўтказиб туриш, кинотеатр, театр, музей, концерт залларига маданий юришлар уюштириш, жойларда китобхонлар ва томошабинлар конференциялари ташкил этиб туриш ҳам фойдадан холи эмас.

Кўриниб турибдики, бу тадбирларни амалга ошириш кўпроқ маданий-оқартув муассасаларининг яқиндан кўрсатадиган ёрдамига боғлиқдир. Лекин Ўзбекистон Совет ёзувчилар союзи, республика композиторлар союзи, А. Навоий, Ҳамза, Муқимий, М. Горький номли театрлар, Тошкент Давлат консерваторияси кўнгилдагидек ёрдам бермаяпти. Бу ижодий ташкилотларнинг раҳбарлари амалий иш ўрнига қуруқ ваъдалар бериш билан чекланмоқдалар.

Халқ университетлари ишини янада яхшилаш, уларнинг ишига ёрдам бериш маҳаллий партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари, айниқса республикамиздаги йирик маданий муассасалар ижодий коллективларининг шарафли бурчидир.

В. АНАНЬЕВ,

Сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамият Тошкент шаҳар бўлимининг масъул секретари.

ҚАТТА ИСТИҚБОЛГА ЭГА БЎЛГАН ИШ

Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида Ўзбекистон ирригацияси кенг кўрсатилади

Июнь ойида СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг Ўзбекистон павильонида «Ўзбекистон ирригацияси» деган катта тематик виставка очилади. Виставкадаги жуда кўп экспонатлар республика меҳнаткашлари партия кўрсатмаларини амалга ошира бориб, суғориладиган деҳқончиликни ривожлантиришда юксак натижаларга эришганликларини кўрсатиб беради.

Павильон директори Б. Одилов Ўзбекистон телеграф агентлигининг мухбири Г. Кирхаджи билан суҳбатда қуйидагиларни айтди:

— КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми мамлакатнинг қурғоқчилик районларида қишлоқ хўжалик экинларидан муттасил юқори ҳосил олинишини таъминлайдиган суғориладиган деҳқончиликнинг ғоят катта аҳамиятини уқтириб кўрсатди. Никита Сергеевич Хрущчев Пленумда сўзлаган ўз нутқида ирригация қишлоқ хўжалигини янада интенсивлаштириш йўлида янги қадам қўйишга имкон беришини ҳамда ирригация соҳасидаги кенг программа — катта истиқболга эга бўлган иш эканлигини уқтириб кўрсатди.

Ўзбекистонда сув хўжалиги қурилиши соҳасида бой тажриба тўпланди. Бу тажрибани Москвада очиладиган махсус виставкада кўрсатишга қарор қилинди. Виставканинг тематик плани ишлаб чиқилди ва материаллар тўплашга киришилди. Бу ишда республика Сув хўжалиги ва Қишлоқ хўжалиги министрликларининг, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгашининг, илмий-тадқиқот институтларининг ва Тошкентдаги бошқа ташкилотларнинг олимлари ва мутахассислари қатнашадилар.

Виставканинг биринчи бўлими Ўзбекистон ирригациясининг ўтмиши билан таништиради. Шундан кейинги бўлимлардаги жуда кўп фотографиялар, диаграммалар ва бошқа материаллар Совет ҳокимияти йилларида республиканинг суғориладиган деҳқончилигида рўй берган ғоят катта ўзгаришларни яққол кўрсатиб беради.

Виставкага келган кишилар сув тўғрисида 1918 йилда Ильич имзолаган машҳур ленинча декретнинг копиясини кўрадилар. Бадиий картиналар Ўзбекистон пахтакорлари меҳнатининг улуғвор симфонияси деб образли қилиб аталган Катта Фарғона канали қурилишининг энг муҳим босқичларини тасвирлаб беради.

Мамлакатда энг йирик суғориладиган деҳқончилик райони бўлган республикамиздаги сув хўжалиги ходимларининг ҳозирги ишларини кўрсатувчи экспонатларга виставкада асосий ўрин берилган.

Ирригация ветеранларига ва ишлаб чиқариш новаторларининг кўп сонли отрядига бағишланган махсус бўлим ташкил этилади. Республикада яратилган янги техника — экскаваторлар, ер текислаш машиналари, сунъий ёмғир ёғдириш установкалари, шунингдек гидротехника иншоотларининг ишлаб турувчи макетлари намойиш қилинади.

Виставка қишлоқ хўжалик ходимлари учун мактаб бўлади. У суғориладиган деҳқончиликнинг суғорилмайдиган деҳқончилик олдидаги устунликларини кўришга ёрдам беради, сув хўжалиги қурилишини ташкил қилиш тажрибаси билан таништиради.

ВИСТАВКА БИНОСИ ҚУРИЛАДИ

Халқимиз санъатни ғоят севади. Тасвирий ва амалий санъат асарлари катта қизиқиш ва завқ билан томоша қилинади. Шу туфайли томошабин янги кўргазма очилганлигини эшитибоқ уни бориб кўришга ошиқади.

Тўғри, авваллари республикамизда санъат асарларини намойиш қиладиган алоҳида виставка биноси йўқлиги учун бундай кўргазмалар одатда музей ва клуб залларида ташкил қилинарди. Бу эса Тошкент шаҳри меҳнаткашлари учун бирмунча қулайлик туғдирарди, холос. Республикамизнинг бошқа область ва шаҳарларига эса Тошкентда намойиш қилинган кўргазмалар камдан-кам юбориларди. Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги буни эътиборга олиб, ўтган йили Тошкентда бадиий панорамали виставка бюроси ташкил этишга муваффақ бўлди. Бу марказий ташкилот бевосита жойларда кўчма виставкалар ташкил қилиш билан шуғулланмоқда.

Ҳозиргача бу ташкилот ташаббуси билан республикамизнинг кўпгина шаҳар ва районларида виставкалар кўрсатилди. Ўзбекистон рассомларининг асарлари, шунингдек рус ва чет эл тасвирий санъатининг энг яхши намуналаридан иборат виставкалар Самарқанд, Бухоро областларида муваффақият билан намойиш қилинди. Термиз шаҳрига эса 400 га яқин асарни ўз ичига олган кўчма виставка юборилди.

— Ҳозирги кунда Тошкентда виставка биноси қурилмоқда,— дейди мазкур ташкилот директорининг ўринбосари ўртоқ К. Ткаченко. — Бино кенг, унда санъат турлари бўйича алоҳида хоналар ажратилади.

М. ТУРОПОВА.

МЕҲНАТСЕВАРЛАР

Шу кунларда Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасига кирган киши ғайрат билан ишлаётган етти йиллик илғорларини кўриб беҳад қувонади. Фабрика ишчилари КПССнинг навбатдаги XXII съезди шарафига мусобақани қизитиб, унумли меҳнат қилаётирлар. Ўртоқ Н. Соловьева бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашаётган бригада аъзолари социалистик мусобақада бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

— Участкамизда, — дейди ўртоқ Н. Соловьева, — бир кунда 801 ўрнига 900 жуфт заготовка тайёрлаяпмиз. Клара Семкович, Роза Темирова, Саидов ва Иванова каби ишчиларимиз айниқса жонбозлик кўрсатиб ишлашаяпти.

Шунингдек, учинчи участка ишчиларининг ҳам меҳнат кўрсаткичлари қувончлидир. Участка бўйича сменада пландаги 490 ўрнига 550 жуфт ботинка тайёрланмоқда. Рауф Гимадиев, Мансур Зиёев, З. Бадриддинова каби ўртоқлар ўз топшириқларини ортиғи билан бажараётирлар.

С. ЁҚУБОВ.

Ўқувчилар ишлаб чиқаришда

Орджоникидзе районидаги 1-мактаб ўқувчилари ишлаб чиқариш таълими — меҳнат дарсини «Ташавтомаш» заводида ўтказадилар. Завод коллективи ўқувчиларнинг завод ҳаётини чуқурроқ ўрганишлари учун яқиндан ёрдам кўрсатмоқда.

Бош инженер ўртоқ Барабашин цех бошлиғи, технологларни йиғиб, заводнинг оддий ишчисидан тортиб инженер-техник ходимларгача ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш таълимига жиддий эътибор беришлари зарурлиги ҳақида кўрсатма берган эди. Ишлар яхши юришиб кетди. Ўқувчилар заводга ўрганиб қолишди. Шу кунларда улар маълум бир мутахассислик бўйича разрядлар олиш учун тайёрланмоқдалар. Д. Мусаева, З. Садриддинов, Бушман, Х. Мусаев, Н. Абдураҳмонов, В. Никифиров сингари 7-8-синф ўқувчилари станокни мустақил бошқаришяпти. Улар 2-3-разрядли токарь, слесарь бўлиб етишадилар.

Е. КАМИНОВ.

Буларга афтидан яна туртки керак

САНОАТ КОРХОНАЛАРИДА МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ИШЛАСИН!

<>

Бир бастакор сурнайда жон куйдириб наво куйини чалаётган вақтида Муллахушвақт хаёл билан етти қават осмонни саёҳат қилиб ўтирган экан. Бир вақт куй тугабди-ю, одамлар ғала-ғовури билан Муллахушвақт кўзини очиб, ҳалиги бастакорга:

— Тақсир, иложи бўлса, бир наво куйини чалиб берсангиз, — дебди. Шунда бастакор аччиғланиб:

— Муллахушвақт одамни майна қилаяпсизми дейман. Ахир ҳозиргина навони эшитдингиз-ку, — деса, Муллахушвақт:

— Э, шунақами, бўлмаса тоза мазза қилиб эшитибмизда, — деган экан.

Албатта, Муллахушвақт куйини эшитганми, ёки эшитмаганми, бунинг биз учун қизиғи йўқ. Лекин гапнинг тагида гап бор деганларидек, эшитиб туриб, ўзларини эшитмасликка олиб юрган баъзи корхоналарнинг муллахушвақтнамо раҳбарларига икки шингил гапириб ўтмоқчимиз.

Янглишмасак, бундан чамаси икки ой муқаддам бўлиб ўтган Октябрь район партия конференциясида Охунбобоев номли, «Қизил юлдуз», 2-трикотаж фабрикалари, шунингдек металл идишлар заводининг раҳбарлари Солиева, Азизова, Шотурсунов ва Бургуцкий ўртоқлар ҳам қатнашишган. Ҳатто улар район партия комитетининг ҳисобот докладида саноат корхоналарида собиқ тиш доктори Мирочник, нон заводининг экспедитори Абдуллаев, етти синф маълумотига эга бўлган Куратквнга ўхшаш, мутахассислиги бўлмаган фавқулодда кишиларга цех бошлиғи вазифаси топшириб қўйилганлиги каби фактлар келтирилганида худди бундан бехабардек кўп қатори елка қисиб қўйган эдилар.

Хўш, шундан сўнг натижа нима бўлди. Бундан бирор тегишли хулоса чиқарилдими ёки эшитмаганга олиб кетилаберилдими?

Шу муносабат билан биз яқинда Охунбобоев номли фабрикада бўлдик. Фабрика инженери ҳам, план бўлимининг бошлиғи ҳам ишлаб чиқариш топшириқларини ойма-ойига қойилмақом қилиб бажариб келаётганликлари ҳақида бир-бирларига навбат бермай гапириб беришди. Нечундир гап асосий мақсадга кўчганда инженер ўртоқ Абрамов бўшашиб, ҳатто гапи-гапига уланмай қолди.

— Э, ҳалиги,... бош кийими тикиш цехининг бошлиғи ўртоқ Мирочникми? Дарвоқе у киши бизга ишга келмасдан илгари тиш доктори бўлган. Зеҳни ўткир кишилардан экан, кўп ўтмай қайчи билан омбирнинг фарқини ҳам ажратиб олди. Лекин шундай бўлса ҳам биз яқин ўртада «бу ўринга бошқа мутахассисни қўйсак» деган маслаҳат билан райкомга кирмоқчи бўлиб юрувдик.

Фабрикада инженер ўртоқ Абрамов раҳбарлигида беш кишидан иборат рационализаторлик бюроси тузилишга тузилибди-ю, лекин на маҳсулот таннархини камайтириш, на унинг сифати, на ишлаб чиқариш маданиятини ошириш билан боғлиқ бўлган бирор янги таклиф билан чиқадиган азамат топилмапти. Албатта, бунга ажабланмаса ҳам бўлади. Чунки умрида қўлига игна ушлаб кўрмаган Мирочник каби цех бошлиқларидан қандай янгилик кутиш мумкин.

«Қандайдир чала мулла бир киши—деб уқтириб ўтган эди Никита Сергеевич Хрушчев КПСС Марказий Комитетининг январь Пленумида,—**металлургия заводига келиб, пўлатни қандай қилиб эритишни металлургларга ўргата бошласа, бунинг оқибати нима бўлиб чиқишини тасаввур қилиб кўринг-чи».**

Шундай экан, нима учун фабрика директори Солиева, инженер Абрамов ўртоқлар ишлаб чиқаришга алоқаси бўлмаган ходимларни маълумотли мутахассис кадрлар билан алмаштириш ишини пайсалга солиб келмоқдалар? Ёки кадрлар етишмайдими? Йўқ, бизда кадрларга танқоқ бўлган даврлар аллақачон ўтиб кетган. Бундан икки йил муқаддам енгил саноат техникумини тугатган Пётр Свердловга собиқ тиш доктори Мирочник бошлиқ 4-цехда оддий бракёр, Раҳматилла Суннатовга эса ўз мутахассислигига алоқаси бўлмаган склад мудири вазифаси топширилиб қўйилганлигини нима деб тушуниш мумкин?!

Собиқ қурилиш материаллари артелининг токари Давид Коппан деган шахс фалакнинг гардиши билан сунъий қоракўл тайёрлаш цехига бошлиқ этиб тайинланибди, деса ишонармидингиз? Албатта йўқ! Афсуски, маълумот уёқда турсин, касби-корининг тайини йўқ, қарийб 15 йилдан бери корхонама-корхона учиб-қўниб юрган бу дайди шахсни нима учундир фабрика раҳбарлари қўш қўллаб кутиб олишди.

Бу ҳам майли-я, «Қизил юлдуз» фабрикасининг директори Азизова, қолаберса партия ташкилотининг секретари Раҳмонов ўртоқларни собиқ «Бирлашган» артелининг ошпази Гаврил Қаландаревга 3-цех, 16-нон заводининг собиқ экспедитори Ҳамдам Абдуллаевга иккинчи цех бошлиғи вазифасини топшириб қўйишларига нима мажбур этдийкин!

— Эсингизда бўлса керак, ўртоқ Раҳмонов, биз билан қилган суҳбатингизда, Ҳамдамбой тушмагур ўқиш деса безгаги қўзғайдиган чиқиб қолди. Ўтган йили денг, ёқасидан тутгандек 10-синфга киритиб қўйгунча она сутим оғзимга келди, девдингиз. Тўғрими? Бу ташаббусингизни табриклаймиз, албатта. Лекин... Гапнинг сираси ҳам ана шу лекинда. Шу иккинчи цехда-ку 1958 йилда Тошкент енгил саноат техникумини битириб, ҳозир инструктор бўлиб ишлаётган Адиба Алиева каби ёш мутахассис турганида, ўқиш деса қирқ газ сачрайдиган Абдуллаевга бунчалик ихлос қўйишингизнинг боиси нима?

Афсуски, фабрикада бунақанги антиқанамо мисоллар кўплаб топилади. Физкультура ўқитувчиси Б. Бажонашвили ҳам шу фабрикада инструктор бўлиб ишлайди. Бошқача қилиб айтганда, бу спортчи ўз касбини беш қўлдек биладиган тикувчилар иши устидан назорат қилаётган эмиш. Ишлаб чиқаришга алоқаси бўлмаган Е. Питерман бош кийимлари тайёрлаш цехига раҳбарлик қилаётганлигини гапириб ўтирмаса ҳам бўлади.

Корхонада дипломли мутахассис кадрлар иккинчи даражали вазифалар билан банд қилиб қўйилган. Технолог мутахассислиги бўйича диплом эгаси ўртоқ М. Батабаева оддий мотористка бўлиб ишлаётганлиги фикримизнинг далилидир. Ёки бошқа бир мисол: Тошкент молия-иқтисод институтини битирган ўртоқ Т. Янко прокатчица бўлиб ишласа-ю, енгил саноат техникумини 1955 йилда тугаллаган ўртоқ В. Асташинага оддий ҳисобчи вазифаси топширилса. Қани бу ерда мантиқ, қани кадрларга муносабат? Бу, мутахассис кадрлардан кўр-кўрона фойдаланишнинг худди ўзгинаси-ку.

Шунингдек, Сталин номли тикувчилик фабрикаси ҳам бундай нуқсонлардан ҳоли эмас. Фабрикада 20 дан ортиқ ўрта ва олий маълумотли кадрлар бор. Лекин, маълумотсиз Алишаев каби кишилар корхона бош инженери бўлиб ишлаяпти.

Айтинг-чи, ҳеч қандай маълумотга эга бўлмаган, лекин резина буюмлари ва электр асбоблари заводларида бош инженер вазифасида ишлаб келаётган С. Шелоков ва И. Пузеренколарнинг умрида бир марта картошка еб, ўзини қишлоқ хўжалигини биладиган мутахассис деб даъво қилувчи шахслардан нима фарқи бор? Бунга шаҳар ижроия комитетининг саноат бошқармаси бошлиғи ўртоқ Кузнецов нима дер экан?

Гапнинг лўндаси шуки, юқорида номлари зикр этилган саноат корхоналарининг раҳбарлари район партия комитетининг турткисини кутмасдан ишлаб чиқаришни ўз касбини пухта билган маълумотли мутахассис кадрлар билан мустаҳкамлашлари зарур. Шаҳар ижроия комитетининг саноат бошқармаси раҳбарлари йўл қўйилган камчиликлардан тегишли хулоса чиқаришлари ҳамда кадрлар танлаш, тарбиялаш ва уларни жой-жойига қўйишдек муҳим масалага панжа орасидан қарамасликлари керак.

З. МУҲАММАДЖОНОВ,

А. ШАЙХОВ.

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

Чора кўрилди

Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхознинг «Ёш ленинчи» участкасидан бир группа обуначиларнинг почтальон Умар Усмоновнинг газета-журналларни эгаларига етказиб бермаётгани тўғрисида редакцияга ёзган шикояти текширилди ва унда кўрсатилган камчиликлар тасдиқланди.

Умар Усмонов участка активлари йиғилишида йўл қўйган камчиликларига иқрор бўлди ва газета-журналларни эгаларига ўз вақтида етказиб туриш тўғрисида сўз берди. Почтальонга колхоз правлениеси от ажратиб берди.

Сирдарё район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири

Р. ҒАФУРОВ.

Ёш ишчи Одил Умаров Тошкентдаги шарикоподшипник заводининг илғор шлифовкачиларидан ҳисобланади. Шу кунларда меҳнат вахтасида туриб ишлаётган бу пешқадам йигит смена нормасини 180 процентга етказиб бажармоқда.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“
2-БЕТ, 17 МАРТ, 1961 ЙИЛ.

ПАХТАКОР ЎРТОҚ! Чигит беҳато униб чиқсин, кўчат текис бўлсин десанг, ерни экишга сифатли тайёрла!

КПСС МК январь Пленумининг қарорларини амалга оширамиз!

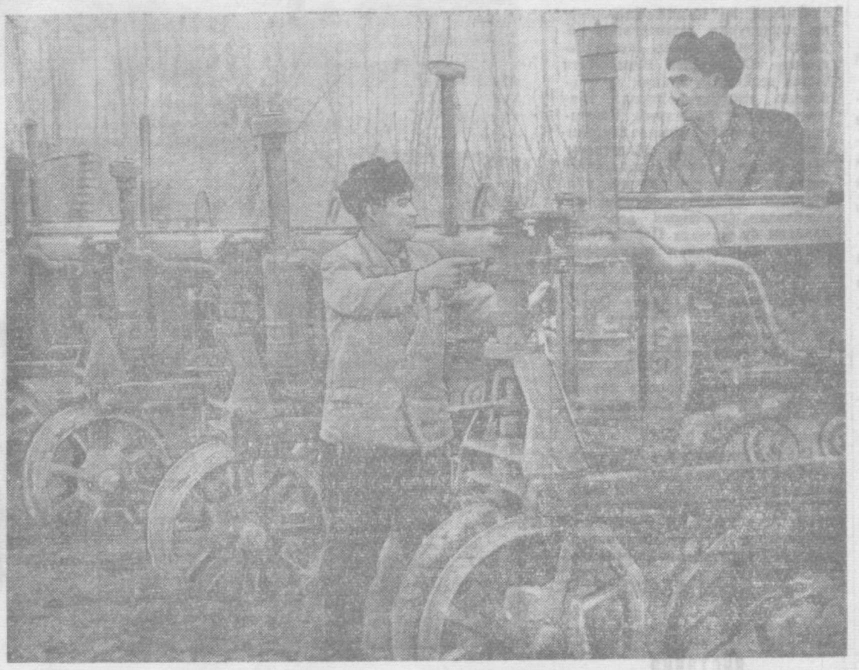

Бу суратни фотограф И. Глауберзон Янгийўл районидаги Сталин номли колхоздан олган. Кўраяпсизми, ремонтдан чиқарилган «универсал» тракторлар саф тортиб турибди.

— Иш бошидан пухта бўлгани яхши, — дейди колхоз раисининг механизация ишлари бўйича ўринбосари ўртоқ Йўлдошбой Охунов (чапда), — ремонтнинг сифатини яна бир текшириб чиқсак ютқазмаймиз.

— Хотиржам бўлаверинг, — деб жавоб беради тракторчи ўртоқ Тўлаган Тожиев, — ҳаммаси кўнгилдагидек бўлади.

БАҲОРИКОР ЕРЛАРДА ОЗУҚА УЧУН ҚОВУН-ТАРВУЗ ЎСТИРИШ

АГРОНОМ МАСЛАҲАТИ

Юқори Чирчиқ районининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорлари асосида хўжаликнинг барча тармоқларини комплекс ривожлантириш, айниқса чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтиришга отландилар. Бу йил районда майда шохли қорамоллар — қўй ва эчкилар сони 48 мингга етказилиши, етти йилликнинг охирига бориб эса бу миқдор 80 мингга бориши, шу жумладан ярим майин жунли қўй ва эчкилар сони 60 мингни ташкил этиши лозим. Шунингдек, йирик шохли қорамоллар подаси яхшиланади, сигирларнинг сони 4725 бошга етиши керак.

Шу билан бирга, жамоат чорвачилигининг маҳсулдорлигини кескин ошириш йўлида ҳам катта ишлар қилинади. Олинган бу юксак мажбуриятларни бажариш учун биринчи навбатда ем-хашак базасини мустаҳкамлаш талаб қилинади. Шунинг учун ҳам Юқори Чирчиқ районининг ҳар бир колхозида иқлим шароитларини ҳисобга олган ҳолда, ем-хашак етиштиришни тўғри ташкил этиш катта аҳамиятга эга. Маълумки, колхозлар территориясининг катта қисми тоғ этаклари, баҳорикор ерлардан иборатдир. Район территориясида 25748 гектар шартли суғориладиган баҳорикор ерлар бор.

Маҳаллий илмий-текшириш ташкилотларининг маълумотига қараганда, тажриба бу районнинг баҳорикор ерларида ем-хашак учун қовун-тарвуз ўстириш катта даромад беришини кўрсатади. Жумладан, хашаки тарвуз ҳамда қовунни ем-хашак учун ўстириш яхши натижа бериши мумкин.

Баҳорикор ерларда агротехника қоидаларига қатъий амал қилинса, хашаки тарвуздан юқори ҳосил олинади. Одатда баҳорикор ерлардан ўртача 100 — 130 центнердан тарвуз ва қовун ҳосили олинади. Паркентдаги уруғлик навларини текшириш участкасининг берган маълумотларига қараганда, агар бу ерларга «112-Миллютин» сорт тарвуз экилса, ҳар гектар ердан 180 центнергача тарвуз ҳосили олиш мумкин. Бундан кўриниб турибдики, баҳорикор ерларда қовун-тарвуз экинларини ўстириш катта афзалликларга эга.

Шуни ҳам айтиш керакки, қовун-тарвуз экинларини ўстиришда агротехника усуллари тўғри қўлланилса, бир гектар ерга кўпи билан 20—25 иш куни сарфланади, натижада маҳсулотнинг таннархи арзонга тушади.

Хашаки тарвуз ўзининг сифати жиҳатидан лавлаги ва қовоқнинг ўрнини босиши мумкин. Уни молларга янгилигида ёки силосга бостириб едирилади. Ҳосили йиғиштириб олинганидан сўнг ерни ҳайдаб ўтирмасдан, фақат бир марта культивация қилиб, бошқа турдаги экинни экавериш мумкин.

Шимолий қоратупроқли тоғ этакларидаги ерларга тарвуз экилса, ундан юқори ҳосил олинади. Бунинг учун ажратилган ерлар бегона ўтлардан доимо тозалаб турилиши керак. Ем-хашак учун экилганда, тарвузларнинг «112-Миллютин», «Родезнец», ошқовоқ тарвузининг «Куба короли» ҳамда қовуннинг «Босиболди», «Қизил уруғ», «Қора қанд» сингари сортларини экиш тавсия қилинади.

Росмана тарвуз билан хашаки тарвуз чангланиб қолмаслиги учун улар экиладиган майдонларнинг бир-биридан узоқлиги кам деганда икки километр бўлиши мақсадга мувофиқдир.

Экишдан олдин уруғлик икки-уч кун давомида намланади. Ҳаммамизга маълумки, баҳорикор ерларда нам кам бўлади. Кўп ҳолларда нам уруғликнинг униб чиқиши учун етарли даражада бўлмайди. Экишдан олдин уруғликни яхшилаб тайёрлаш мўл ҳосил етиштиришда катта роль ўйнайди. Уруғликни 27 — 30 сантиметр чуқурликда шудгорланган ерларга экилади.

Ерни тайёрлаш ҳам агротехника қоидаларига қатъий риоя қилинган ҳолда ўтказилсин. Шудгор қилинган ерларга экишдан олдин ажратилган майдонларни кўндалангига бороналаш керак. Ерни юмшатиб ва бегона ўтлардан тозалаб, сўнг экишга киришилади.

Агар ер шудгор қилинмаган бўлса, март ва апрель ойларининг бошларида ерни юқоридаги чуқурликда ҳайдаб, бороналаб, мола босиб, сўнгра экилади. Тупроқда намни сақлаш мақсадида ерни экиш олдидан тайёрлаш ишларини мумкин қадар салқин тушгандан кейин ўтказиш лозим. Бизнинг шароитда баҳорикор ерларга 10 — 20 майларда экишга киришиш энг яхши агротехника муддати ҳисобланади. Экишолди тайёргарлик ишлари билан экиш ишлари бир-бирига узвий боғлаб олиб борилиши керак. Уруғлик 6—8 сантиметр чуқурликда экилади. Қатор ораларининг кенглиги 2—2,5 метр бўлсин. Ҳар бир уяга 3—5 тадан уруғлик тушсин. Уруғлик униб чиқиб ўсимлик биринчи чинбарг чиқарганида, дарҳол яганага киришиб, ҳар бир уяда иккитадан ўсимлик қолдирилади. Бунда уяларнинг оралиғи бир метргача бўлади. Иккинчи ягана вақтида уяда биттадан ўсимлик қолдирилади. Уяларнинг оралиғи 2—2,5 метр бўлади. Тупроқ ҳаддан ташқари зичлашиб ўтириб қолган бўлса, уруғлик униб чиқишидан олдин ерни бороналаш талаб қилинади.

Бизнинг шароитимизда кунгабоқарни ўстириб, уни силосга бостириш ҳам яхши натижа беради.

Чорва учун муҳим концентрат озуқалардан бири жавдардир. Лекин кўп колхоз раҳбарлари буни экишга етарли аҳамият бермайдилар. Масалан, ўтган йили 3500 гектар ерга жавдар экилиши керак эди. Амалда эса 1486 гектар ерга экилди.

Юқори Чирчиқ районидаги колхозлар ерлардан унумли фойдаланиб, ем-хашак учун қовун-тарвуз етиштиришни яхши йўлга қўйишлари, бунинг учун эса агротехниканинг ҳамма қоидаларига амал қилиб, мўл ҳосил етиштиришлари лозим.

А. Г. МЕДВЕДЕВ,
Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган агроном.

Беда экиш тугалланди

ТЎЙТЕПА. (ЎзТАГ). Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхози беда экишни қисқа муддат ичида — 5 кунда тугаллади.

Уруғлик яхши тайёрланган ерга экилди. Механизаторлардан Азим Эрматов ва Ҳидой Тошматовларнинг ҳар қайсиси кунига 30 гектар ерга беда экиб, топшириқни анча ошириб бажарди.

Колхоз лалмикор ерларда баҳори экинларни ҳам экиб бўлди. Ҳамма майдондаги экинлар текис униб чиқди.

„МАХСУС“ ОДАМ

Эрталаб редактор ўринбосари топшириқ берди. У менга: «Ҳозир Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозига борасиз, соат 12 да колхознинг йиллик ҳисобот сайлов йиғилиши бўлар экан, махсус одам келибди, бир гап бўлса керак» деди. Ўша махсус одам билан учрашдик. Қорачадан келган, юриш-туриши анча дадил бу кишининг исми Аъзам, фамилияси Умаров экан. Йўл бўйлаб иккаламиз гаплашиб бордик. Унинг гапига қараганда, ўғли колхозда дурадгор, хотини оддий колхозчи, келини муаллим бўлиб ишлар экан.

— Ўзингиз-чи, ўзингиз ҳам ишлайсизми?

— Менми, мен инвалидман, — деди у.

Гапининг мазмунига қараганда у колхоз раҳбарларидан норози. Нияти уларни қоралаш. Лекин бу ҳақда у ҳеч қандай гапни очиқ айтмас эди. Мен ўзимча, ҳамма гап мажлисда очилса керак, деб ўйлаб борардим.

Мажлис бўладиган ерга яқинлашганимизда Жўнариқ устига қўйилган тарновдан ўтишга тўғри келди. Лекин ариқнинг нариги томонига ўтиб, орқамга қарасам, ҳамроҳим йўқ. У дарҳол ғойиб бўлган эди.

Мажлисда колхоз раиси ўртоқ Маҳмуд Исматов ҳисоб берди. Колхозда ўтган йилги қилинган ишлар ҳеч кимни қаноатлантира олмади. Хўжаликнинг асосий тармоғи бўлган пахтачилик соҳасида катта камчиликларга йўл қўйилган. Ҳосилдорлик олдинги йилларга нисбатан 6,6 центнерданга камайиб кетган, план бажарилмаган.

Аввало қандай схемада чигит экилса фойдали эканлиги ҳисобга олинмай, 60х60 схемаси танлаб олинган. Квадрат-уялаб чигит экиш вақтида эса айрим карталарда квадратлар тўғри хосил бўлмаган. Натижада кўчатлар камайиб кетган. Умуман, ўтган йили колхознинг ҳар гектар пахта майдонида 60 мингга етар-етмас кўчат бўлган.

Сўзга чиққан колхозчилар йўл қўйилган камчиликларни рўй-рост очиб ташладилар. 17-бригада бошлиғи Сирож Тўлаганов колхозда пахтачилик планигина эмас, чорва маҳсулотлари тайёрлаш планлари ҳам тўла бажарилмади, қўзи олиш плани 56 процент бажарилди, сут тайёрлаш плани бажарилмай қолди, деб танқид қилди.

— Пахта тайёрлаш планининг бажарилмай қолганига об-ҳаво эмас, ўзимиз айбдор, — дейди бригада бошлиқларидан Ниёз Рустамов, — аввало ерларни сифатсиз ҳайдаб, ишни расво қилдик. Бу йил биз шуни назарга олиб, ерларимизни сифатли шудгор қилиб қўйдик. Ҳозирданоқ чигит экиладиган ерларни текислай бошладик. Дала ишларини бошлаб юбордик. Лекин ерларнинг мелиоратив аҳволини яхшилаш учун зовурлар қазилиши керак. Аммо район ташкилотлари бизга экскаватор юбормаётирлар.

6-бригада бошлиғи Раҳим Жалолов ҳам ўтган йили колхозда катта хатоларга йўл қўйилганлигини, чигит беҳад кўп сарфланганини, квадрат тўғри ҳосил бўлмагани учун кўчат камайиб кетганини, ўз бригадасида ҳар гектар ердан 31,6 центнердан ҳосил олинганини айтиб, пировардида бундай деди:

— Колхозимиз бўйича ҳосилдорлик камайиб кетди. Агар ҳар ким бу аҳволни тузатиш учун жон куйдирмоқчи бўлса у ўз ишини яхшилашга ҳаракат қилиши керак. Мана биз дала ишларини бошлаб, ҳозиргача 40 гектар ернинг атрофини чопиб текислаб қўйдик. Бизда бир гектар боғ ҳам бор. Унда уч чол ишлайди. Улар ҳозир токни кўтариш учун ҳамма тайёрликни кўриб қўйишди. Лекин баъзи бақувват ёшлар ҳозир шу чолларчалик ғайрат кўрсатаётганлари йўқ. Ҳали колхозимизда далага чиқмовчилар анча-мунча.

Колхозчилар рўй берган камчиликларни тузатиш тўғрисида астойдил бош қотириб, ўз фикрларини ўртага ташладилар. Ҳозирги қилинаётган ишлар қониқарсиз аҳволда эканини айтдилар. Беда, лавлаги экишга киришилмаганини айтиб, колхоз правлениесини ҳаққоний танқид қилдилар. Ишни тузатиш тадбирларини айтдилар. Худди шу пайтда ҳалиги «махсус» киши, яъни Аъзам Умаров кўзойнак тақиб, минбирга чиқди. У ғўзани суғориш тўғрисида гапира бошлади. Лекин унинг гапидан ғўзани ҳам, ғўзага сув қўйишни ҳам билмаслиги яққол сезилиб турарди. Бир маҳал залнинг ўртасида ўтирган аравакаш йигит Р. Пирманов унга савол берди:

— Аъзам ака, сиз ғўзага сув қўйиш тўғрисида эмас, колхозда туриб унга қандай ёрдам бераётганингиз тўғрисида гапириб беринг. Сиз колхознинг еридан, сувидан фойдаланиб, унга қандай фойда келтиряпсиз? Ўтган йили неча меҳнат куни ишладингиз? Ўғлингиз, келинингиз нега колхозда меҳнат қилгани йўқ?

Аъзам ака дудуқланиб қолди. Залдагилар қарсак чалиб юборишди.

— Колхоз правлениеси пилла тутганларнинг ҳақини ҳали ҳам бергани йўқ, — деди у, кўзойнагини қўлига олиб. Кимдир пастдан туриб қичқирди:

— Нимага ёлғон гапирасиз? Ҳақимизни олиб бўлдикку, яна нима дейсиз?

Залда яна кулги кўтарилди. Кимдир «сўз берилмасин, тўхтатилсин» деди. Шу вақт Аъзам ака ўрнида Сотти Қобилов деган забардаст йигит пайдо бўлди ва жон куйдириб гапира бошлади:

— Бизда мана шу Аъзам акага ўхшаган қўлини совуқ сувга урмай, четдан пайт пойлаб юрадиган иғвогарлар бор, уларнинг томорқаларини олиб, эшикларининг тагигача ҳайдаб чигит экиб юбориш керак. Туз ичиб, тузлиқ булғатишга ҳаракат қилганларнинг жазоси шу.

Залда ўтирганлар яна қарсак чалиб юборишди...

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Алмашлаб экиш жорий этилмаётир

Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхознинг «Ёш ленинчи» участкасида 1000 гектар ер бор. Шундан 600 гектари пахта майдонидир. 1954 йилда шу учаскада 580 гектар ерга чигит экилиб, ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил олинган эди. 1958 йилда ҳосилдорлик камайиб кетди. Шу ерларнинг ҳар гектаридан 13,08 центнердан ҳосил олинадиган бўлиб қолди. Ҳосилдорликнинг кескин камайиб кетишига алмашлаб экишга ўтакетган даражада эътибор бермай қўйилганлиги сабаб бўлаётир. Чунки бу участкадаги пахта майдонининг деярли ҳаммасига 15 йилдан бери чигит экилади, алмашлаб экиш эса ўтказилмайди.

Райондаги Ильич номли, «1-Май» колхозларида ҳам алмашлаб экишга шу хилда эътибор берилмагани учун ҳосилдорлик йилдан-йилга камайиб кетаяпти. Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг алмашлаб экишни жорий этиш тўғрисидаги қарори ҳали Сирдарё районидаги колхозларда тўла амалга оширилаётгани йўқ. Чунки колхозлар ва район раҳбарлари ҳосилдорликни ошириш алмашлаб экишга боғлиқ эканини ҳисобга олмаётирлар.

З. ЖАЙНАРОВ.

ЧОРВА МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРАЙЛИК!

ДАВЛАТГА ГЎШТ, СУТ, ТУХУМ ТОПШИРИШ БЎЙИЧА 1961 ЙИЛ I КВАРТАЛ ПЛАНИНИНГ БАЖАРИЛИШИ ТЎҒРИСИДА 10 МАРТГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

Районларнинг номи	Гўшт тирик вазнда тонна ҳисобида			Сут тонна ҳисобида			Тухум минг дона ҳисобида		
	План	Бажарилиши	Процент ҳисобида	План	Бажарилиши	Процент ҳисобида	План	Бажарилиши	Процент ҳисобида
Оққўрғон	304	266	87,5	417	303	72,7	200	173	86,5
Оҳангарон	421	223,4	53,1	532	227,4	42,7	234	146	62,4
Бекобод	236	190,4	80,7	526	373	70,9	208	157	75,5
Бўстонлик	247	117,7	47,7	465	503,6	108,3	295	107	36,3
Бўка	207	112,9	54,5	463	158,1	34,1	330	206	62,4
Юқори Чирчиқ	347	186,2	53,7	1138	797,7	70,1	555	487	87,7
Гулистон	326	191,8	58,8	764	439,5	57,5	1055	455	43,1
Калинин	371	340,2	91,7	1408	983,2	69,8	425	305	71,8
Қуйи Чирчиқ	234	276,2	108,7	666	526,5	79,1	197	221	112,2
Оржоникидзе	417	424	101,7	1394	780	56,0	377	272	72,1
Пискент	166	170,6	102,8	203	158	77,8	214	185	86,4
Ўрта Чирчиқ	315	227,3	72,3	683	590,6	86,5	345	310	89,9
Сирдарё	263	309,2	117,6	700	518,1	74,0	345	191	55,4
Чиноз	261	186,8	71,6	1208	955,5	79,1	205	147	71,7
Янгийўл	363	348,7	96,1	830	608,1	73,3	230	140	60,9
Янгиер шаҳри	412	162,7	39,5	1003	639,1	63,7	385	269	69,9
Тошкент мол боқиш пункти	70	150,3	214,7	—	—	—	—	—	—
Ўрта овул мол боқиш пункти	120	118,6	98,8	—	—	—	—	—	—
ОБЛАСТЬ БЎЙИЧА:	5100	4003	78,5	12400	8561,7	69,0	5600	3771	67,3

Пахтакорларга техника ёрдамини кучайтирамиз

Корхонамиз цехларида Тошкент темир йўлининг пўлат изларида қатнаб турган тепловоз ва вагонлар ремонт қилинади. Зиммамизга юклатилган шу вазифани тўла ва сифатли бажариш учун астойдил ҳаракат қилаяпмиз. Ремонт ишлари технологиясини тинмай такомиллаштирмоқдамиз, янги техника воситаларини жорий қилиш, ишлаб чиқариш маданиятини юксалтириш бўйича тадбирлар амалга оширмоқдамиз. Лекин коллективимиз фақат ўз корхонаси манфаатлари билан шуғулланиб қолаётгани йўқ. Шу билан бирга бир қанча қишлоқ хўжалик артелларига оталик ёрдами кўрсатилмоқда.

Кейинги икки йил давомида Сирдарё районидаги ремонт-техника станциясига, Ленин номли ва Хрушчев номли қишлоқ хўжалик артелларига қўлимиздан келганча ёрдам кўрсатаяпмиз. Бу РТС ва колхозларга бешта токарлик, 2 та фрезерлаш, 3 та пармалаш, болтларга резьба қиладиган 2 та станок ва бошқа агрегатлар, юзларча минг сўмлик запас қисмлар ва инструментлар, электр асбоб-ускуналари етказиб бердик.

Ўтган йилнинг экиш кампаниясига тайёргарлик кўрилаётган даврда шу районнинг оталигимиздаги Тарас Шевченко номли колхоз мастерскойини қайтадан ускуналадик, трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари ҳамда механизмлар ўз вақтида ремонтдан чиқишини таъминлаш учун пайванд қилувчи трансформатор, слесарлик ва темирчилик инструментларининг комплектини юбордик. Хоразм область Хазорасп районидаги Тошсоққа ремонт-техника станциясига қишлоқ хўжалиги агрегатларини ремонт қилишда зарур бўладиган жуда кўп материаллар, инструментлар, запас қисмлар жўнатилди.

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми қарорларида қишлоқ хўжалигига ҳар томонлама ёрдам кўрсатишни янада кучайтириш лозимлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. Бу, айниқса, саноат корхоналари зиммасига катта вазифалар юклайди. Ҳақиқатан ҳам қишлоқ хўжалик техникаси колхозларга берилган, артеллар механизациялашган йирик қишлоқ хўжалик корхоналари бўлиб қолган ҳозирги вақтда эскича ёрдам етарли бўлмай қолди. Колхозларга асбоб-ускуна ва запас қисмлар ажратиш билан кифояланиш мумкин эмас.

Шунинг учун ҳам Ленинград корхоналарининг новаторлари колхоз ва совхоз механизаторлари билан алоқани мустаҳкамлаш, уларга иш тажрибаларини ўргатиш, техника маданиятини юксалтиришда, мавжуд машина, станок ва ускуналардан яхшироқ фойдаланишда ёрдам кўрсатишни кучайтириш ҳақида ташаббус бошлашди. Ленинградлик новаторларнинг бу ташаббусига бошқа саноат корхоналари коллективлари қатори заводимиз ишчилари ҳам қўшилдилар.

Заводимизда КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми ишлаб турган кунларда қишлоқ хўжалигига ёрдам бериш бўйича новаторлар кенгаши ташкил этилди. Кенгашга корхонамизнинг пешқадам ишчи ва инженер-техник ходимларидан 11 киши кирди. Инструменталь цехининг слесари П. Бакастов, пўлат эритиш цехининг слесари М. Миродилов, дизель цехининг мастери К. Салеев, 1-механика цехи бошлиғининг ўринбосари В. Топчий, инструменталь цехининг бошлиғи А. Белов, темирчи Ф. Фоменко ва бошқа кишилар кенгаш аъзоларидир. Бу ижодий коллектив ўз фаолиятини кенг кўламда бошлаб юборди. Оталигимиздаги Тарас Шевченко номли колхозга бир неча марта бориб, унинг барча хўжалик тармоқлари билан чуқур танишдик. Шундан сўнг комплекс механизацияни жорий этиш, мавжуд техникадан унумли фойдаланишни яхшилашнинг перспектив плани ишлаб чиқилди.

Колхозда қишлоқ хўжалик машиналари ва техникаси очиқ сўри тагида сақланмоқда. Бунинг устига, уларни сифатли ремонт қилиш учун зарур бўлган кўпгина инструментлар етишмайди, ремонт шароити ҳам кўнгилдагидек эмас. Шуни ҳисобга олиб, новаторлар кенгаши колхозда ремонт базасини вужудга келтиришни биринчи даражали иш деб белгилади ва очиқ сўри ўрнига атрофи ўралган устахона биноси қуриш ва уни ускуналаш лойиҳасини тузди. Бу лойиҳа қишлоқ хўжалик артели аъзоларининг муҳокамасига тақдим этилди. Колхозчилар уни тўла маъқулладилар.

Эндиликда ана шу лойиҳани амалга оширишга киришилди. Лойиҳа амалга оширилгач, колхоздаги барча тракторларни бир йўла ремонт қилиш имконияти туғилади. Моторларни ремонт қиладиган цех, корбюраторларни ремонт қилувчи участка, токарлик цехи, инструментлар сақланадиган омбор ва бошқа хўжалик бинолари қурилади. Уларнинг ҳаммаси электрлаштирилади. Бу, машина ва ускуналарни куну-тун ремонт қилиш имконини беради.

Монтаж цехи ёнида темирчилик цехи қурилади. Деталь ва моторларни транспортировка қилиш учун кранлар ўрнатилади. Вагонеткалар юрадиган тор изли йўл қурилади, ёнғин хавфидан сақлаш тадбирлари ҳам амалга оширилади.

Лойиҳада белгиланган ана шу ишларнинг ҳаммасини амалга оширишда колхозга ёрдам бериш мажбуриятини олдик. Ҳозирнинг ўзидаёқ колхозга юбориш учун кўп миқдорда ҳар хил инструментлар ва иккита станок ажратиб қўйилди.

Шуни айтиш керакки устахонани қуриш колхозга ёрдам бериш бўйича амалга ошириладиган ишларнинг дастлабкисидир. Колхозда тракторлардан ташқари 20 дан ортиқ автомашина бор, улар жуда ҳам ноқулай шароитларда ремонт қилинаётир. Бошқа техника воситаларини сақлаш ва ремонт қилиш учун ҳам ҳеч қандай бино йўқ.

Устахона лойиҳаси жамоатчилик кучи билан тузилди. Уни ускуналаш бўйича қилинадиган ишларга колхоз бир тийин ҳам тўламайди. Бу завод ҳисобига бўлади. Артель фақатгина бинокорлик материаллари етказиб беради, холос.

Ҳозир колхозда 20 дан ортиқ автомашина, 50 га яқин трактор ва 400 та борона, плуг ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари бор. Булардан унумли фойдаланиш кўп жиҳатдан колхоз механизаторларининг малакасига боғлиқ. Лекин шуни эътироф этиш керакки, колхозларда техника маданиятининг савияси ҳали паст. Кўп меҳнат ва маблағ сарфлаб яратилган ажойиб қишлоқ хўжалик машиналари 2—3 йил фойдаланилгандан сўнг деярли ишдан чиқиб қолади. Бунинг асосий сабаби — колхозларда етарли техника маълумотига эга бўлган, тажрибали, малакали кадрларнинг камлигидир. Худди шундай камчилик оталигимиздаги Тарас Шевченко номли колхозда ҳам бор. Шуни ҳисобга олиб, колхозга механикликни яхши биладиган мутахассис кадрлар тайёрлашда ёрдам берамиз. Бунинг учун заводда қисқа муддатли ўқишлар ташкил этилади. Ўқиш машғулотларини заводимизнинг малакали инженер-техник ходимлари олиб борадилар.

Корхона партия комитети кўклам экиш кампаниясига тайёргарлик даврида колхозчилар орасида оммавий-сиёсий ишларни олиб бориш тематикасини ишлаб чиқди. Илмий ва сиёсий билимларни тарқатувчи Ўзбекистон жамиятининг завод ҳузуридаги бўлими ходимлари ҳар ҳафтада бир марта колхозга бориб, халқаро аҳвол, фан ва техника янгиликлари ҳақида лекциялар ўқийдилар. КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг тарихий қарорларини колхозчилар орасида кенг оммалаштиришга, колхоз партия ташкилотининг фаолиятини яхшилашга ёрдам берадилар.

Комсомол ёшларимиз ҳам бу ватанпарварлик ҳаракатида актив иштирок этмоқдалар. Улар колхоз чорвачилигини ўз оталигига олишди. Артелда қорамолчилик, чўчқачилик ва товуқчилик фермалари бор. Ёшларимиз ана шу хўжаликларни механизациялашга бел боғладилар.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтириш, озиқ-овқат маҳсулотларининг, саноат учун хомашёнинг мўл-кўл бўлишидан ҳар бир совет кишиси — ишчи ёки колхозчи бўлишидан қатъий назар, манфаатдор. Биз колхозга оталик ёрдами кўрсатиш билан ана шу ишга янада кўпроқ ҳисса қўшган бўламиз. Шунинг учун ҳам бундай ёрдам кўрсатишни ўзимизнинг жонажон ишимиз деб биламиз. Бу муҳим масала билан кун сайин жиддий шуғулланамиз, колхоз хўжалигини юксалтириш учун қўлдан келган ёрдамимизни аямаймиз.

Т. МИРҲАИТОВ,
Тошкентдаги Октябрь революцияси номли завод партия комитетининг секретари.

Халқаро аҳвол

А. А. Громиконинг Болэндга мактуби

НЬЮ-ЙОРК, 16 март. (ТАСС). 15 мартда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XV сессиясидаги совет делегациясининг бошлиғи СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Бош Ассамблея XV сессиясининг раиси Болэндга мактуб юборди.

«Конго Республикасидаги аҳвол масаласи, дейилади мактубда, Бош Ассамблея XV сессиясининг кун тартибида турибди. Бироқ, Ассамблея узоқ вақтдан бери бу масалани муҳокама қилгани йўқ.

Аммо, шу давлатга қарши қилинаётган агрессия натижасида Конго Республикасидаги аҳвол муттасил ёмонлашмоқда. Конгодаги аҳвол масаласи муносабати билан Хавфсизлик Кенгашининг қабул қилган резолюцияси назар-писанд қилинмаётир, бажарилмаётир. Кейинги вақтларда Конго Республикасини парчалашга ҳаракат қилинмоқда, бунинг натижасида бу мамлакатнинг мустақиллигига ва территориал бутунлигига бўлган хавф тағин ҳам кўпроқ кучайди.

Шу кўрсатиб ўтилган ҳолат муносабати билан СССР делегацияси Конго Республикасидаги аҳвол масаласини Бош Ассамблеянинг ялпи мажлисларида муҳокама қилишни кечиктирмай яна бошлаб юбориш зарур, деб ҳисоблайди. Совет делегацияси, Сиз, жаноб раис шу мақсад билан шу ҳафтанинг охиригача Бош Ассамблеянинг ялпи мажлисини чақиришингизни кутади».

Хавфсизлик Кенгашининг мажлиси

НЬЮ-ЙОРК, 15 март. (ТАСС). 14 март маҳаллий вакт билан соат 15—10 минутда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг мажлиси бошланди. Мажлисда Анголадаги аҳвол масаласи муҳокама қилинаётир. Маълумки, Португалиянинг Африкадаги мустамлакаси бўлган Анголада шу йилнинг февраль ойида бошланган оммавий ғалаённи Португалия жандармлари шафқатсизлик билан бостирдилар. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси мустамлака мамлакатларга ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисидаги декларацияни қабул қилганлигига қарамай. Салазарнинг фашист режими НАТОдаги ўз иттифоқчиларининг ёрдамига суяниб. халқ ҳаракатини ўт ва қилич билан бостиришга ва Африкадаги ўз мустамлакаларида мустамлакачилик режимини сақлаб қолишга интилмоқда. Анголадаги аҳвол ҳақидаги масалани Либерия муҳокамага қўйган ва бу масалани Совет Иттифоқи ҳамда Бирлашган Араб Республикаси делегациялари қувватлаб чиққан эди. Бироқ, Франция, Англия ва НАТОнинг бошқа аъзолари бу масалани муҳокама қилишга халақит беришга ҳар қанча уринган бўлсалар ҳам. уларнинг бу уринишлари муваффақиятсиз бўлиб чиқди. Бугун Хавфсизлик Кенгаши Анголадаги аҳвол масаласини чинакам кўриб чиқиш учун тўпланди.

Африкадаги мустақил давлатларнинг вакиллари сўзга чиқиб, Португалия мустамлакачиларининг Анголада қилаётган қонли ишлари Африка халқларининг ғазабини қўзғатганлигини айтиб бердилар. Гана делегати Квейнсон-Секки мустамлакачиларнинг халқлар иродаси билан ҳисоблашмасликка уринаётганликлари ҳақида ғазабланиб гапирди ва халқларнинг иродаси Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг мустамлака мамлакатларга ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисидаги декларациясида ўз ифодасини топганлигини айтди.

Либерия вакили Пэдмор Португалия вакилининг, Анголадаги воқеалар Португалиянинг «ички иши» ва шу сабабли бу масала Бирлашган Миллатлар Ташкилотида муҳокама қилиниши мумкин эмас, деган даъволарини фош қилиб ташлади.

Бирлашган Араб Республикасининг вакили Лутфий Анголадаги халқ оммаси чидаб бўлмайдиган аҳволга қолганлигини, Анголадаги аҳоли расмий равишда икки группага, яъни бир неча ўн минг кишидан иборат «маданий» гражданлар группасига ва тўрт миллион кишидан иборат «маданиятсиз» кишилар группасига бўлинганлигини, мамлакатнинг ерли халқи ана шу группага киритилганлигини айтиб берди. Лутфий, мустамлака мамлакатлар ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисидаги декларацияга амал қилиш Бирлашган Миллатлар Ташкилоти барча аъзоларининг бурчи ва вазифаси эканлигини уқтириб ўтди.

Португалия вакили Гариннинг нутқи чексиз сурбетлик ва мунофиқликдан иборат бўлди. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти делегатларининг Португалия маъмурлари Ангола ватанпарварларидан қонли ўч олишни тўхтатишлари керак. деган гапларига жавобан Гарин «сизлар ўз ишларингиз билан шуғулланинглар. биз ҳам ўз ишимиз билан шуғуллана берамиз» деди. У, Ангола аҳолиси «жаннатда яшаётгандек» яшамоқда ва бу мамлакат қишлоқларидаги аҳоли ўз умрини ашула айтиш ва ўйин-кулги қилиш билан ўтказмоқда, деб куракда турмайдиган гапларни айтди. Португалия фашистларининг вакили ўз бемаъни нутқининг катта қисмини Африкадаги мустақил давлатларга ва Совет Иттифоқига туҳматлар қилишга бағишлади, бу давлатлар африкаликларнинг озодлик ва мустақиллик учун олиб бораётган курашини «ташкил этмоқдалар» деб даъво қилди.

Шу билан Хавфсизлик Кенгаши ўз ишини тамомлади.

Шу нарса диққатни жалб қиладики, Ғарб мамлакатларининг вакиллари мажлисда индамай ўтира бердилар. Улар Португалия мустамлакачиларининг қонли террорини қоралашни истамадилар ва айни вақтда НАТОдаги ўз иттифоқчиси бўлган Португалияни ҳимоя қилиб чиқишдан қўрқдилар.

СУВАННА ФУМА СОВЕТ ИТТИФОҚИГА КЕЛАДИ

ПНОМ-ПЕНЬ, 16 март. (ТАСС). Лаос бош министри шаҳзода Суванна Фума Осиё, Африка ва Европа мамлакатларига узоқ сафарга жўнаб кетиши олдидан СССРнинг Камбоджа ва Лаосдаги элчиси А. Н. Абрамов кеча унинг «Мангия»даги боғига бориб, бош министр билан учрашди. Элчи Совет ҳукуматининг бош министрга расмий таклифномасини топширди. Бу таклифномада бош министрдан Лаос король ҳукуматининг бош министри сифатида давлат визити билан Москвага меҳмон бўлиб келиши илтимос қилинган ва Москвада у хурсандчилик билан кутиб олинажаги айтилган. Шаҳзода Суванна Фума Совет ҳукуматининг бу таклифини миннатдорчилик билан қабул қилди. «Мен Москвага боришга жуда хурсандман», — деди шаҳзода Суванна Фума ТАСС мухбири билан суҳбатда. «Бу сафар менга рус дўстларимни қадрлаш имкониятини беради» деди шаҳзода.

Касавубу режимига қарши қўзғолон

АККРА, 15 март. (ТАСС). Ганада чиқадиган «Ивнинг ньюс» газетасининг Леопольдвилдаги мухбири хабар беришича, Лукение дарёси водисида конголик аҳоли Касавубу режимига қарши қўзғолон кўтарган.

Ўтган кечаси Леопольдвилдан олинган кейинги маълумотларга кўра, деб таъкидлайди мухбир, Лукение дарёси водисининг аҳолиси Конга қонуний бош министри Патрис Лумумбани Чомбе жаллодлари қўлига ушлаб берган Касавубунинг олиб ташланишини қатъий талаб қилмоқда.

«Ивнинг ньюс» газетаси мухбирининг билдиришича, қўзғолон кўтарган аҳоли билан Касавубу қўшинлари ўртасида ҳозирча жиддий қуролли тўқнашувлар бўлган эмас. Қўзғолончи конголиклар партизан уруши олиб бориш учун ўрмонларда яширинганлар. Улар Стэнвиль районига ўтиб, қонуний ҳукумат қўшинларига қўшиладилар, деб тахмин қилинади.

Лукение дарёси водисидаги қўзғолон, деб таъкидлайди мухбир,— конголик аҳолининг Касавубу режимига қарши биринчи чиқиши эмас. Февраль ойининг охирида Шарлевиль ва Басонго шаҳарлари районида ҳам Касавубунинг олиб ташланишини талаб қилувчи аҳолининг қўзғолони бўлган эди.

АНҚАРАДА ФИТНАЧИЛАР УСТИДАН СУД ТАМОМ БЎЛДИ

АНҚАРА, 15 март. (ТАСС). Бу ерда 33 кишидан иборат фитначилар группасининг иши юзасидан суд процесси тамом бўлди. Улар давлат тўнтариши қилишга уринишда айбланиб, 1960 йил декабрь ойининг охирида қамоққа олинган эдилар.

Судланувчилардан 27 киши 6 ойдан 4 йилгача ҳар хил муддат билан қамоқ жазосига ҳукм қилиндилар. 6 киши оқланди.

ПАРИЖ КОММУНАСИНИНГ 90 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ЛЕКЦИЯ ВА СУҲБАТЛАР

Сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамиятнинг область бўлими Париж Коммунасининг 90 йиллиги муносабати билан жойларда лекция ва суҳбатлар ташкил этмоқда. Жамият сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамиятларнинг шаҳар ва район бўлимлари лекторлари учун мазмунли лекция текстини тузиб, кўп нусхада юборди. Лекция ва суҳбатлар ўтказишга асос бўладиган бу текстда Париж Коммунаси революцион воқеалари, унинг тарихий аҳамияти, Коммуна ҳақида В. И. Лениннинг айтган фикрлари, унинг Октябрь социалистик революциясига бўлган таъсири ва бошқа фикрлар баён қилинган.

Ҳозир ана шу текст асосида областимизнинг саноат корхоналари, колхоз ва совхозларда лекция ва суҳбатлар ўтказилмоқда.

Сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамиятнинг Тошкент шаҳар бўлими ҳам пойтахтдаги завод ва фабрикалар, олий ўқув юртлари ҳамда маҳаллаларда Париж Коммунаси ҳақида мазмунли лекциялар ўтказяпти.

М. ЗАРИПОВ.

Коммунага бағишланган виставка

Область сиёсий-маориф уйида Париж Коммунасининг 90 йиллиги куни катта тайёргарлик билан кутиб олинмоқда. Аввало пропагандист ва агитаторлар ҳамда областимизнинг шаҳар ва районларидаги сиёсий-маориф уйлари учун Париж Коммунаси тўғрисидаги адабиётлар рўйхати тузиб берилди. Сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамиятнинг Тошкент область ва шаҳар бўлимлари лекторлари билан семинарлар уюштирилиб, консультация ўтказилди.

Бундан ташқари, бу ерда Париж Коммунасига бағишлаб виставка ҳам ташкил қилинган. Жаҳон ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоблари асарлари виставкадан ўрин олган. Улар орасида Карл Маркснинг «Францияда гражданлар уруши», Маркс ва Энгельснинг «Ишчилар халқаро бирдамлиги бош советининг мурожаати» китоблари. В. И Ленин, Н. С. Хрушчевнинг бир қатор мақола ва нутқлари бор. В. И. Лениннинг «Коммуна сабоқлари», «Коммуна эсдаликлари», «Давлат ва революция» асарлари. Н. С. Хрушчевнинг Октябрь революциясининг қирқ йиллиги ҳақидаги доклади ҳамда «Фигаро» газетаси мухбири билан қилган суҳбати текстларини ҳам кўриш мумкин.

Виставкага Коммуна ҳақида яратилган бадиий асарлардан намуналар қўйилган.

М. АБЗАЛОВ.

Телевизор экранида

17 МАРТДА

18.30 Совет хор қўшиқларини энг яхши ижро этиш учун ўтказилган телевизион конкурс қатнашчиларининг концерти.

19.00. Ҳамза номли театрнинг «Фуркат» спектакли олиб кўрсатилади.

Танаффус вақтларида сўнгги ахборот.

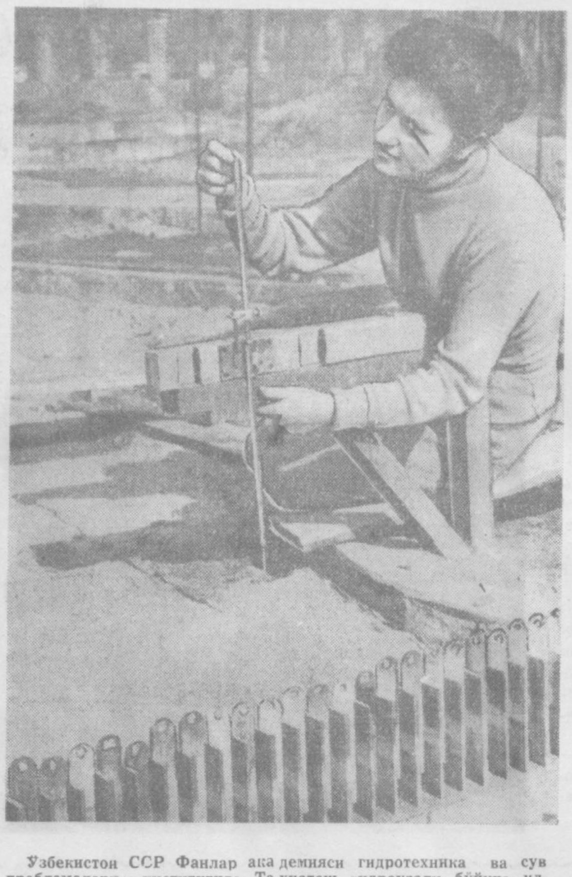

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси гидротехника ва сув проблемалари институтида Тахиатош гидроузели бўйича илмий-тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. Суратда: старший лаборант Алла Беляева Тахиатош гидроузелининг модели устида ишламоқда.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

Магазин баланд тоғларга бормоқда

ОҲАНГАРОН. Автолавка сотувчиси Жумабек Давлатмуродов денгиз сатҳидан икки минг метрдан зиёд баландликдаги тоғларда ишлаётган Новгарзон шахта-қурилиш бошқармаси ишчилари яшаб турган посёлкага ҳафтада икки марта келади. У, бу ерга янги озиқ-овқат маҳсулотлари — нон-булка, гўшт, сут, балиқ, колбаса ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотларини мунтазам равишда етказиб бериб туради. Тоғ этакларидан ўтган илон изи йўллар кўпинча қор билан қопланади. Лекин бу қор уюмлари ҳам Жумабекка писанд эмас. Автолавка Оҳангарондан ўттиз километр нарида баланд тоғлар орасида жойлашган посёлкага бирон марта ҳам етмай қолган эмас. Ангренторгга қарашли 3-магазин ходимларидан ўрнак олиб, шаҳардаги бошқа кўпгина магазинлар ҳам кўчма магазинлар ташкил қилдилар. (ЎзТАГ).

ИШЛАМАГАН ТИШЛАМАЙДИ

Текинхўрларга шафқат йўқ!

Маҳаллада бу йигитдан безор бўлмаган одам йўқ. Ҳатто ундан онаси, акаси ва синглиси ҳам нафратланади. Нега? Нега у ҳозир қора курсига ўтқизиб қўйилибди? Унинг башарасига ўнлаб кўзларнинг ғазаб билан тикилаётганлигининг боиси нимада?

«Ғалаба» маҳалласида яшовчи кишилар текинхўр Одил Юсуповнинг умри бино бўлиб жамият учун бирон-бир фойдали иш қилганлигини билишмайди.

— Шундай юраверма, Одил, кўзингни оч!

— Ичкиликни ташла, ўртоқ, безориликни қўй!

— Меҳнат қил, ука, меҳнатдан қадр-қиммат топасан, обрў орттирасан!

Маҳалла комитетининг ҳам, кекса отахонларнинг ҳам, тенгқурларининг ҳам Одилга берган қанча-дан-қанча панд-насиҳат ва маслаҳатлари зое кетди. У меҳнатдан бўйин товлаб, муттаҳамлик йўлига ўтиб олди.

Уйда яширинча тери пиширганлиги ичкилик ичиб безорилик қилгани учун неча марталаб қамалиб ҳам чиқди. Мана ҳозир ҳам Одил қамоқда. Уйида уриш-жанжал қилгани учун 15 кунга қамалган.

Маҳалла комитети идораси ёнидаги чойхонага ҳамма тўпланди. Октябрь район Советининг депутати Шоди Пирмуҳаммедов Одилнинг жиноий ишлари тўғрисида гапирди:

— Бу йигит 1958 йили ҳам судланган эди. Бир йилдан сўнг қамоқдан қайтиб келди. Лекин тузалмади, безорилик қилаверди. Яқинда Бекмеева деган аёлни уриб, шикастлантирди. Навқирон, куч-ғайратга тўла бўлишига қарамай, ижтимоий фойдали меҳнатдан бўйин товлаб келаётган бундай текинхўрни мажбуран ишлатиш керак.

Маҳалла комитетининг раиси ўртоқ Акрамшоев Одилнинг насиҳатларни қулоққа олмай келгани, маҳаллага доғ тушираётганлиги ҳақида сўзлади. Маҳалла меҳнаткашларидан Иноғом Йўлдошев, Азиз Очилов ва бошқа ўртоқлар ҳам сўзлаб, безорининг бундан буён Тошкентда туриши мумкин эмас, деб уқтирдилар. Умумий йиғилиш текинхўр Одил Юсуповни 5 йиллик муддат билан маҳалладан бадарға қилиб юборишга бир оғиздан қарор қилди.

Бундай йиғилишлар Октябрь районининг бошқа маҳаллаларида ҳам ўтказилди. Жумладан, «Каттабоғ» маҳалла клубида ўтказилган йиғилишда шу маҳаллада яшовчи Хилват Мирзаевнинг ахлоқи кескин қораланди. Йиғилиш катнашчилари Мирзаевни қатъий огоҳлантиришди. Мирзаев қилмишларига иқрор бўлди ва 15 кун ичида ишга жойлашажаги ҳақида сўз берди. Ҳозир у фойдали меҳнатга қайтган.

«Гулобод» маҳалласида яшовчи Собир Алимуҳаммедовни ҳам жамоатчилик шу йўл билан меҳнатга жалб қилди. Ака-ука Ҳаким ва Ғаффор Ориповларнинг (Маяковский маҳалласи) текинхўрлик билан кун кечираётганлиги ҳам фош бўлди. Ҳаким Орипов 3 йил муддат билан шаҳардан чиқариб юборилди.

«Хислат» маҳалласида бўлиб ўтган умумий йиғилиш эса Анатолий Бушеневга нисбатан қаттиқ чора кўрди. Ижтимоий фойдали меҳнатдан бўйин товлаган бу текинхўр хотини ва болаларига қўл кўтариб. маҳалла меҳнаткашларини ранжитиб. безорилик қилган. Ҳатто уйига ҳам ўт қўйиб юборган. Милиция органлари томонидан уч марта қўлга туширилган бўлса ҳам паразитларча ҳаёт кечиришда давом этаверган. Бушенев маҳалла аҳолисининг таклифи билан 5 йилга Тошкентдан бадарға қилинди.

Октябрь район милиция бўлими текинхўр элементларга қарши курашни кучайтириб, катта тарбиявий ишлар олиб бормоқда. Бу соҳада район Советининг депутати, кекса коммунист Пирмуҳаммедов, паспорт бўлимининг бошлиғи Юсуп Аъзамхўжаев ўртоқларнинг хизматини алоҳида таъкидлаш керак.

С. МУСАЕВ.

Физкультура ва спорт

ТАЛМИ ЁКИ БОТВИННИК?

15 мартда Москвадаги давлат эстрада театрида М. Таль билан М. Ботвинник ўртасида шахмат бўйича жаҳон биринчилиги учун реванш матчининг биринчи партияси бошланди. Жаҳоннинг экс-чемпиони М. Ботвинник ташланган чекка кўра оқ доналар билан ўйнади. Рақиблар Нимцович ҳимоясини қўлландилар. Фарзинлар алмаштирилгандан сўнг Ботвинник сипоҳлари ривожланишдан бироз орқада қолгандек бўлиб кўринди. Лекин жаҳон чемпиони бундан фойдалана олмади. 22-юришда Таль таклиф қилган дурангга Ботвинник рози бўлмади. Шундан сўнг кураш Ботвинникнинг позицион устунлиги билан давом этди. 39-юришда у рақибининг пиёдасини ютиб олди. Ўйин жаҳон экс-чемпионининг қўли анча баланд ҳолда кечиктирилди.

Кеча М. Таль ўйинни давом эттирмасдан таслим бўлганлигини билдирди. Ҳисоб М. Ботвинник фойдасига 1:0 бўлди.

Тошкентлик боксчилар финалда қатнашади

Бокс бўйича СССР биринчилигининг саралаш мусобақалари тамом бўлди, Боку зонасида РСФСР, Закавказье ва Ўрта Осиё республикалари ҳамда Москва шаҳрининг энг кучли боксчилари билан бирга тошкентлик спортчилар ҳам иштирок этди. Тошкент «Спартак» жамиятининг вакили В. Агаронов ва И. Будман ҳамма учрашувларда ўз рақибларини енгиб, финалда қатнашиш ҳуқуқига эга бўлдилар. Улар олтин медаль учун финал мусобақасида қатнашиш учун яқинда Москвага борадилар.

Энг яхши техник кўрсаткичга эришгани учун боксчи И. Будман Озарбайжоннинг махсус мукофоти билан ҳам тақдирланди

Л. ПЬЯНЦЕВ.

Редактор З. И. ЕСЕНБОЕВ.

Социалистик мамлакатларда

ЧЕХОСЛОВАКИЯ РЕСПУБЛИКАСИДА

САМАРАЛИ ЯКУНЛАР

Чехословакиянинг иккинчи беш йиллик плани (1956-1960 йиллар) тамом бўлди. Бу беш йилликнинг иқтисодий натижалари жуда самарали бўлди. Ана шу йиллар мобайнида Чехословакияда неча юзлаб саноат корхоналари. 11 тўғон, 2 домна печи, 10 электр печи, 7 мартен печи ва 10 агломерация печи қурилди. Прокат станлари ва блюмингларнинг ишлаб чиқариш қуввати деярли 3.6 миллион тонна. электр станцияларининг қуввати 1.783 мегаватт, кўмир шахталарининг қуввати 17.700 минг тонна, цемент заводларининг қуввати 1.100 минг тонна кўпайди. Қурилиш материаллари ишлаб чиқариш 800.000 кубометрга кўпайди. Кўпгина янги мактаблар ва яслилар, касалхона ва санаторийлар, клублар ва маданият саройлари, театрлар ва кинотеатрлар қурилди.

МЕТАЛЛУРГИЯ ГИГАНТИ

Чехословакияда социализмнинг дастлабки қурилиши бўлган Клемент Готвальд номидаги Кунчица металлургия комбинатининг биринчи навбат қурилиши 1953 йилнинг январь ойида битказилган эди. Кейинги беш йил ичида комбинат ишлаб чиқаришининг ҳажми икки баравар кўпайди. Шу йиллар мобайнида комбинатда беш кокс батареяси, икки домна печи ишга туширилди. Беш мартен печи қурилди. Кучли прокат стани, узлуксиз прокатка қилиш линияси, қувурларни пайванд қиладиган цех маҳсулот бера бошлади. Комбинатнинг маҳсулоти Чехословакия саноати эҳтиёжлари учунгина кетмай, балки социалистик ва капиталистик мамлакатларга ҳам экспорт қилинади.

Учинчи беш йилликда комбинатни кенгайтириш давом эттирилади. Ҳозирги вақтда ишлаб турган тўрт домна печи, олти мартен печи. тўққиз кокс батареясига янги ишлаб чиқариш объектлари қўшилади. Жумладан, 1964 йилда комбинатда темирчилик ва қуюв цехларининг иккинчи навбат қисми қурилиб бўлади. Бу эса уларнинг қувватини икки баравар кўпайтириш имконини беради.

УНТА ЯРМАРКАГА...

Ўтган йили Чехословакия ўз саноат маҳсулотини Европа, Осиё, Африка ва Америкадаги 25 виставка ва ярмаркаларда кўрсатди. Чет элларда ташкил қилинган чехословак виставкалари виставкага келувчиларни Чехословакиянинг ўтган 15 йилдаги тараққиёти билан таништирди. Москвада ва Киевда очилган «1960 йилда Чехословакия» деган виставкалар айниқса катта муваффақият қозонди.

Ҳозирги вақтда ўз саноатини барпо этаётган мамлакатлар Чехословакия машиналари ва асбоб-ускуналарига катта қизиқиш билан қарамоқдалар.

1961 йилнинг биринчи ярмида Чехословакия ўз маҳсулотини 10 ярмаркага тақдим этади. Бу ярмаркаларнинг биринчиси Лейпцигдаги кўкламги ярмарка бўлади. Бундан ташқари, Чехословакия Социалистик Республикаси Ослода мустақил виставка ҳамда Гаванада Чехословакия саноати буюмларининг кўргизмасини ташкил этади.

ТЕАТРЛАРДА

Чехословакиянинг бу йилги театр мавсумида янгиликлар жуда кўп. Пойтахтдаги ва вилоятлардаги театрлар совет ва рус ёзувчиларининг, ғарб классиклари ва ҳозирги замон драматургларининг янги асарларини кўрсатмоқдалар. Театрлар чехословак авторларининг пьесаларини тобора кўпроқ саҳнага қўймоқдалар. Бу пьесалар репертуарнинг тахминан ярмини ташкил этади. Тамошабинлар ҳозирги чехословак воқелиги тўғрисидаги спектаклларга жуда қизиқмоқдалар. Шу мавсумда Братислав Блажекнинг «Жуда сахий рождество кечаси» деган драмаси саҳнадан тушмаётир. Бу драмада автор янги жамиятдаги ўтмиш қолдиқларини фош қилиб ташлайди.

Мирослав Мразнинг «Сичқонлар ва юлдузлар» номли биринчи драматик асари ҳамда Павел Когоутнинг «Уни ўртоқ деб айтардилар» деган янги пьесаси янги жамият ахлоқининг ҳозирги замон проблемаларига бағишланган.

РУС ТИЛИ ЎРГАНИЛМОҚДА

Чехословакияда рус тилини ўрганишга бўлган қизиқиш тобора ўсиб бормоқда. Бу йил рус тилини ўрганиш учун 10.600 дан кўпроқ курс ташкил этилди, бу курсларнинг учдан икки қисми корхоналарда очилди. Ана шу курсларда 133.000 дан ортиқ киши рус тилини ўрганмоқда. Бу йил курсларда машғулотлар янги методикага мувофиқ ўтказилмоқда. Янги методика рус тилини тезроқ ўрганишга ёрдам беради.

Рус тилини биладиган ва ўрганадиган кишилар сонининг ўсиши билан бирга совет газеталари ва журналларига ёзилувчилар сони ҳам ортиб бормоқда. Бу йил чехословак обуначилари 510.000 нусха, яъни ўтган йилдагига қараганда 50 минг нусха кўп ҳар хил совет газета ва журналларини оладилар. (ТАСС).

Тошкентнинг томоша залларида

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/III да **Дон-Кихот.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/III да **Фурқат.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/III да **Олтин қидирувчилар** (билетлар сотилган).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 17. 18. 19/III да **Озарбайжон давлат циркининг хайрлашув гастроллари.**

КИНО

Кўр ўғли — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун).

Граф Монте-Кристо — «ИСКРА» (1-залда). «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Ажралиш ҳақидаги иш — «ИСКРА» (2 ва 3-залда). НАВОИЙ НОМЛИ. «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Шовқин-суронли кун — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Леон Гаррос дўстини қидиради — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 3 да кеч 6 ярим ва 10 да).

Борск устида қора булутлар — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Шаддод — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Кинофильмлар прокати Ўзбекистон конторатси
КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНИГА

Мундирсиз солдатлар

НОМЛИ ЯНГИ КИНОПОВЕСТЬ ЧИҚАРАДИ

Сценарий автори ва режиссёр — **Димитрис Иоаннопулос.**

Оператор — **Жерри Калогератос.**

Ролларда:

Михалис Николинакос, Ксения Калогеропулу, Дафни Скура, Алекос Ливадитис, Элени Зафириу, Андреас Баркулис, Афанасия Мустакалар қатнашади.

Фильмни Грециянинг «Иба Фильмс» киностудияси ишлаган М. Горький номли киностудияда рус тилига таржима (дубляж) қилинган.

1961 ЙИЛ 30 МАРТДА СТАЛИНГРАД ШАҲРИДА

3% ЛИ

давлат ички ютуқ

ЗАЕМИНИНГ НАВБАТДАГИ 80-АСОСИЙ ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ БЎЛАДИ

Шу заём облигациялари бўйича: 5.000, 2.500, 1.000 500, 100 ва 40 сўм ютиш мумкин (янги нархларда).

Бу заёмнинг облигациялари омонат кассаларида сотилади ва бемалол сотиб олинади.

3% ли заём облигацияларини сотиб олинг!

Тошкент область давлат меҳнат омонат кассалари ва давлат кредити бошқармаси.

Тошкент шаҳар. М. Горький кўчаси, Вагонний проезд, 34-уйда турувчи **Очил Муқумовнинг** Тошкент область, Сирдарё район, В.-Алексеевская станцияси, Пахта кўчаси, 32-уйда турувчи Гулсара Муқумовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар. Октябрь район халқ судида кўрилади.

Сағбон кўча 236-уйда турувчи **Убай Ҳасановнинг** Калинин район. Ленин кишлок советидаги Ленин номли колхозда турувчи Зарифа Ҳасановадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар Октябрь район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ:

Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808. 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими —29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими —29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маданият бўлими — 34048. 132. Хатлар бўлими — 34048. 156. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 09079. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. Б. 1554.